



Да дишаме чистия въздух на Духа

Всеки път, когато отслужваме Евхаристията, с вяра ние живеем тайната, която се осъществява върху олтара, т.е. ние участваме във върховния акт на любов, който Христос осъществи чрез смъртта си и възкресението. Единственият и същият център на литургията и на християнския живот - пасхалната тайна - след това придобива чрез различни чествания и празници особени „форми“ с различни значения и особени благодатни дарования. Между всички тържества Петдесетница се различава по своето значение, защото в нея се осъществява това, което Исус беше възвестил като цел на Своята мисия тук, на земята. Когато Той се изкачваше към Йерусалим, изрично каза на Своите апостоли: „Огън дойдох да туря на земята, и колко бих желал да беше вече пламнал“ (Лк. 12, 49). Тези думи намират своето най-видимо осъществяване петдесет дни след Възкресението - Петдесетница, древния юдейски празник, който в Цър-

квата е станал превъзходният празник на Свети Дух: „Явиха им се езици, като че огнени... И всички се изпълниха с Дух Светий“ (Деян. 2, 3-4). Истинският огън, Свети Дух, бе донесен на земята от Исус Христос. Той не го открадна от боговете, както направи Прометей от гръцката митология, но Той стана посредник на „Божия дар“ и Той го придоби за нас чрез най-великото дело на любов в историята - Своята смърт на кръста.

Бог иска да продължи да дава този „огън“ на всяко човешко наследство и естествено Той е свободен да го дава, когато и както Той желае. Той е дух, а духът „духа, дето иска“ (срв. Ин. 3, 8). Но има един „естествен път“, който Бог избра, за да постави огъня на земята: този път е Исус, Неговият единствен Син възплътен, умрял и възкръснал. От своя страна Исус установи Църквата като Свое мистично тяло, за да продължи Неговата мисия в историята. „Приеме-

На стр. 9*„Петдесетница“ - Дюрер*

30 години

Egregiae Virtutis

Апостолическо писмо на папа Йоан-Павел II

1. Към именитите фигури на светците Кирил и Методий отново се насочват мислите и сърцата през тази година, когато се навършват 200 особено значими години. Навършват се и 100 години от публикуването на енцикликата „Grande Munus“ (Великата задача) от 30 септември 1880 г., с която великият папа Льв XIII напомни на цялата Църква за фигурите и апостолическата дейност на тези двама светци и същевременно въведе литургическото честване в календара на Католическата църква (Leonis XIII „Acta“, vol. II, pp. 125-137). Навършва се също така 11-вековният юбилей на писмото „Industriae Tuae“ (виж „Magna Moraviae Fontes Historici“, том III, Бърно 1969 г., стр. 197-208), изпратено от моя предшественик Йоан VIII до княз Светополк през юни 880 г., в което било похвалено и препоръчвано използването на славянски език по време на литургия, за да „бъдат възвеличавани на този език делата и хвалествията към нашия Господ Исус Христос“ (виж „Magna Moraviae...“ стр. 207).

Братята Кирил и Методий, родом от Солун - града, в който е живял и работил свети Павел, още от началото на своето призвание влезли в тесни културни и духовни връзки с Патриаршеската цър-

На стр. 2

Да се стремим към Бог

Вълнуващи духовни упражнения за свещениците от Никополската епархия

От 1 до 4 март в енория „Рождение на Блажена Дева Мария“ в Белене се проведоха годишните духовни упражнения за всички свещеници от Никополската епархия, водени от отец Джермано Марани, италиански свещеник от обществото на йезуитите, преподавател по мисиология в Папския григориански университет и по догматика в Папския източен институт към същия университет в Рим. В първия ден проповедникът се спря на дара на свещенството, което идва от Пресветото Сърце на Исус, дар на Божието милосърдие, който трябва да се идентифицира с личността на свещенослужителя, а за това помагат духовният, молитвеният живот и Светите тайнства. Този прескъп дар на свещенството трябва да се пази, припомни отец Джермано, като цитира Светите отци на Църквата, които са разглеж-

На стр. 5

Не със сила или с мощ, а с Моя Дух!

75 години Кармил „Свети Дух“ в София

„24 май 1942 г. Днес честваме хубавия празник Петдесетница и едновременно седмата годишнина от пристигането ни в България. На вчерашната дата в 18.00 ч. преди седем години стъпихме на софийската гара върху тази земя, която отсега нататък Бог ни даде като

място, на което да изпълним Неговите намерения, божествената Му воля, основавайки този малък Кармил. Много страдания и много кръстовете запълниха тези седем години, но Бог да бъде благословен, щастливи сме, че изпълняваме Неговата воля и искаме да я изпълняваме

до йота в най-съвършена любов.“

С тези думи нашата майка основателка Мария Ангелска отбелязва в своя дневник годишнината от основаването ни. И днес - не след седем, а след седемдесет и пет годи-

На стр. 4

Статуя на Дева Мария Лурдска в Житница



В слънчевия неделен ден, когато християните честват Томина неделя, в Католическата църква известна още и като Неделята на Божието милосърдие, в Житница имаше повод и за друга радост. Следобед енорийската общност посрещна статуя на Дева Мария Лурдска, която е предвидено да бъде поставена в пещера, която предстои да бъде изградена в централния парк на селото. Идеята в енория „Успение Богородично“ да има копие на пещерата от френския град Лурд е на инициативен комитет, чиито членове предимно са излезли от селото и сега живеят в други

населени места. При посещението си в Лурд през миналата година те са купили статуя на Дева Мария, която досега се пазеше в частен дом в Пловдив. От днес обаче тя ще бъде в енорийската черква до тогава, докато се построи пещерата.

За да се отдаде по-голяма почит към Богородица, беше организирано специално шествие - посрещане. Под звуците на църковните камбани статуята беше свалена на площада пред училището и оттам до черквата в процесия от деца и младежи, минист-

На стр. 2

Възкръснали Исусе, оживотвори ни!

Тържествена литургия отслужи Софийско-Пловдивският епископ Георги Йовчев на 4 април в катедралния храм „Свети Лудвиг“ от 10,00 ч. С Негово високопреосвещенство съслужиха генералният викарый монс. Стефан Манолов, отец Любомир Венков и отец Младен Плачков.

„Възкръснали Исусе, оживотвори ни“, с тази ценна молитва Негово високопреосвещенство в своята проповед насърчи вярващите да се молят непрестанно, тъй като тези слова говорят за една реалност, която Христос ни дарява. Той ни оживотворява, нашето оживотворяване е от Христовото възкресение. Епископът каза още, че стихът от псалма „Няма да умра, но ще живея и ще разгласям делата Господни“ е една характерна точна изразна форма на онова, което сме ние - ние, които получихме от Христос Господ силата на Възкръсналия. Той възкръсна от мъртвите, но Той като лице, което прие в себе си човешкото, бидейки син на Бог, ни го дари и това е най-големият дар, който може Бог да дари на човечеството и в частност на всеки от нас. Ето защо Великиден наричаме празника Пасха. Защото няма по-велик ден от този, няма друг по-велик празник от големия празник на Господното Възкресение. Проповедникът

изтъкна още, че славата Господня, славата на Възкръсналия е в основата на нашата голяма радост. Радостта от блаженото възкресение, което ни очаква нас.

В хода на своето размишление монс. Георги каза, че в Стария завет още езическите народи, гръцките философи говорили за безсмъртието на душата и подчерта какво по-различно ни носи Възкресението на Христос. „Много ценно и много по-възвишено. Христос възкресява цялата личност - безсмъртния дух и тялото, което е човешката личност. Ето го големия дар, който не е частичен, а пълнота от славата на Възкръсналия.“

В края на своята проповед Софийско-Пловдивският епископ честити празника на всички и призова да се радваме и да се веселим и прославяме Бог, който ни е надарил с най-големия дар на безсмъртния живот.

За тържествеността на празника допринесе и младежкият хор при катедралния храм под ръководството на диригентката Бернадет Балабанова и органистката Катерина Шопова. Те изпълниха „Messe des anges“, „Погледнете към олтаря“, „Panis angelicus“ и в края на светлата литургия - тържествените „Христос воскрес“ и „Regina coeli“.

Жана СТОЕВА

Честит юбилей, отец Луциан!

6 май, ден на свети Георги Победоносец

Един свят ден, в който празнуват армията, пастирите, именниците в България. Малцина обаче знаят, че за вас това е много важен личен празник. На този ден преди 10 години от името на випуск 2000 на Краковската духовна семинария вие приветствахте с добре дошли вашите родители, приятели и гости. Благодарихте от сърце на преподавателите за знанията, които са ви дали, и за всичко, на което са ви научили. Врекохте се завинаги във вярност на Бог, заменихте любовта към съпруга и деца с любовта към Христовата църква и поехте по трънливия път на свещеника - така, както ви повеляваше сърцето.

Тогава, преди 10 години, полухихте ключовете на новия си духовен дом - църквата „Успение Богородично“ в Бургас.

Започнахте предизвикателствата: първо - изучаване на български език; второ, не помалко сериозно - изучаване на богослужението по източен обред. За частие бяхте сред възпитаница на католическото училище в Малко Търново или както се казва, имахте шанса да пиете „вода от извора“.

И така започна съвместната ни работа. С вас в църквата ни влязоха младостта, ентузиазмът, надеждата. Заредиха се интересни беседи, катехизис, венчавки, кръщение-

та, причастия. Все повече деца и младежи започнаха да пристъпват прага на храма Господен. Каква по-голяма радост за един свещеник! Организирахте поклонение на свети места в Гърция, Италия, Полша, България. Неца, за които дори не смеехме да си помислим, с голяма лекота вие превърнахте в реалност. Започнахте ремонт на храмовете в Бургас и Малко Търново, както и на домовете на свещениците в двете енории. Поради болестта на отец Роман се наложи да поемете службите и в двете църкви. В студ, поледици, жегга, вие бяхте все на път и не допуснахте в неделен или празничен ден вратите на църквата да останат затворени. Преди обяд служехте литургия в едната енория, след обяд - в другата, всеотдайно и неуморно.

И така се изнизиха 10 години! Години, в които заживяхме като едно голямо и здраво семейство, а вие се превърнахте в нашия духовен пастир и съветник.

И затова съвсем заслужено ви казваме - благодарим ви, отец Луциан! Бъдете жив и здрав, упорит и несломим, с Бог напред и навред.

Благодарим и на Бог, че ви изпрати при нас!

От бургаската енория:
Мара МАРКОВСКА

Страстната седмица в църквата „Дева Мария от Броеницата“ във Велико Търново

Тази година енорияшите от църквата във Велико Търново за първи път от десетилетия насам имаха възможността да участват в богослуженията, които Католическата църква е установила за Страстната седмица.

Благодарение на постоянния си вече пастир отец Страхил вярващите присъстваха на литургията на Велики четвъртък и можаха духовно да се съединят с апостолите на Тайната вечеря. Същата вечер в нашата църква за първи път се извърши церемонията с измиването на краката. Подражавайки на Исус Христос, отец Страхил изми краката на всички мъже, намиращи се в храма, и по този начин напомни за любовта на Божия син към човека.

Всички, които живеят с дълбока вяра в Бог, се събраха на Велики петък на Кръстен път - тази година отслужен в църковната градина. Голяма група от четири националности

вървя след кръста, размишлявайки над Христовото страдание, над това, що е грях и колко е голяма Божията любов към нас. И както казва свети Павел - сега можахме само частично да разберем тази велика истина.

След Кръстния път се озовахме в храма пред опразнен олтар и отворена дарохранилница - знак на скръб в Църквата. В мълчание се поклонихме пред Христовата жертва. Свещеникът падна пред олтара с молитвено размишление над най-голямата тайна на нашето изкупление. Всички на колене се молихме да станем достойни за този свещен дар.

След като изслушахме всички определени за тази вечер четива и молитви, с най-голямо внимание гледахме как свещеникът открива кръста, за да Го обожаваме, и след това Го слага в гроба.

Членовете на полската католическа общност с дълбоко

преклонение изпълниха на полски език траурните песни, така наречените Горчиви оплаквания.

Велика събота събра в храма мнозина вярващи на нощната литургия. В църковния двор отец Страхил освети огъня - символ на светлината, която нищо не може да затъмни, светлина, която символизира възкръсналия Христос и която придружава всеки човек. Последва осветяването на пасхалната свещ и процесия със запалени свещи към църквата, където бе осветена кръщелната вода. Химнът „Екзултет“ бе изпят на латински от талантливия министрант Богуслав.

С боязън Божия изслушахме пророчествата и подновихме кръщелните си обещания. Тържествено „Gloria“, придружено с камбанен звън, огласи църквата и стария квартал на Велико Търново. Когато свещеникът обяви: „Христос възкресе!“, всички с радост откликнаха: „Наистина възкресе!“ Наистина Христос възкръсна в нашите сърца, пречистени по време на великите пости и духовните упражнения, които отец Страхил осъществи заедно с отец Ярослав Фогл, салезианин от Стара Загора.

Тук енорияшите изказват своята благодарност към отец Страхил Каваленов за голямата загриженост за повереното му паство, за труда, който е положил при организацията на великденските тържества и постигнатото великолепие.

Бождана ПАНАЙОТОВА



Статуя на Дева Мария Лурдска в Житница

От стр. 1

ранти, певци и свещеници беше поставена в храма. За да почетат Майката на Исус в шествието участваха и членове от групата на местните рокери, които с мотори отдалеч „ескортираха“ цялата процесия, в която се включиха и много житненци и гости от Пловдив, Казанлък, Куклен и други. През цялото разстояние новата статуя беше носена на специална поставка от шестима младежи, облечени в бели дрехи и сини ленти,

символизиращи цветовете на Дева Мария. На три символични „спирки“ енорийският свещеник отец Христо измоли по три пъти „Радвай се“ и „Слава на Отца“, като между молитвите хорът на възрастните пееше песни в чест на Богородица. След посрещането на статуята в храма беше отслужена тържествена литургия. Тя бе водена от отец Даниел, който е помогнал статуята да бъде купена от Франция и е енорист в Куклен, в съслужение с отец Христо и отец Георги Свобод-

да от Казанлък. Отец Даниел свърза проповедта си с неделния празник на Божието милосърдие и с явяването на Дева Мария в Лурд. Свещеникът поясни, че Божието милосърдие освен във всичко друго се е проявило и в това, че девойката от Назарет става посредница между Бог и човека и „инструмент“ за спасението на света. След края на службата всички богомолци получица по една иконичка с лика на Девата от Лурд и поклонящата я се Бернадета.

Иван КЪРЧЕВ

Egregiae Virtutis

От стр. 1

ква в Константинопол, който за времето си бил процъфтяващ с културата си и с мисионерската си дейност град и в чиято висша школа те били формирани (виж „Constantinus et Methodius Thessalonicenses, Fontes“). И двамата избрали религиозния статут, обединявайки задълженията към религиозното призвание с мисионерската служба, за което дали първото си свидетелство, отправяйки се да еванге-

лизират хазарите от Крим.

И все пак тяхното забележително евангелизаторско дело проличава най-добре в мисията във Велика Моравия, сред народите, които населявали тогава Балканския полуостров и земите, през които преминавала р. Дунав. Тази мисия била предприета въз основа на искане от княза на Моравия - Ростислав, и била представена на императора и на Цър-

На стр. 5

2 ИСТИНА
VERITAS
Брой 5 (1438)
май 2010 г.

ИСТИНА - VERITAS
продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)



Директор
свещеник Благовест
Вангелов

Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин планина“ № 7
Тел. 954-32-62
E-mail: istina-v@techno-link.com
Pegakmop Mapuo GeopgueB
ISSN 0861-6450

Украйна. Голям успех постигна Католическата църква в страната. Макар и с голямо закъснение известната катедрала в гр. Кирич бе върната на Църквата. Храмът е бил използван от комунистическата власт като спортна зала и дискотека. Вече почти всички католически храмове, конфискувани от съветската власт, са върнати. От 50-милионното население на Украйна над 10 млн. са католици.

Бразилия. Католическата епархия на Рио де Жанейро е предявила иск за обезщетение към Холивуд за това, че във филма „Катастрофа 2012“ режисьорът Роналд Емерих е използвал без разрешение величествената статуя „Христос Спасител“ над хълма Корковадо, като я разрушава при грандиозно земетресение. Статуята е символ не само на Рио де Жанейро, но и на цяла Бразилия; тя е посещавана всяка година от над пет милиона души. Бразилия е най-голямата католическа страна в света с над 180 млн. католици.

Австралия. Англиканският епископ д-р Дейвид Робъртс приема католическата вяра заедно с епархията си. Той взел това решение заради одобряването от Англиканската църква на хомосексуалните двойки и назначаването на жени за епископи.

Словакия. Словашкото правителство и Епископската конференция на Католическата църква в страната са поканили официално папа Бенедикт XVI да посети Словакия на 5 юли 2012 г., когато цялата страна ще празнува тържествено 1150 години от пристигането на славянските братя Кирил и Методий.

Италия. Мощите на свети Антон от Падуа са изложени в базиликата на Падуа. Те се показват за четвърти път след 780 години от смъртта му. Скелетът на свети Антон е напълно запазен. Очакват се над 2 млн. поклонници да се помолят пред мощите на светеца.

Турция. Истанбулският депутат от забранената кюрдска партия Сабахат Зюнсел е протестирал пред турския парламент, че турски ислямисти маркират с боя жилищата на християни, живеещи в истанбулските квартали Ферикхой и Куртулуз.

Унгария. Унгарският кардинал Петер Ердьо е заявил пред голям форум от духовници, общественици и журналисти, че комунистическото наследство в страните от Средна и Източна Европа трудно се надживява в морално и материално отношение и носи отрицателен отпечатък.

Холандия. Група холандски хомосексуални двойки са протестирали в католическата катедрала в гр. Бош пред епископа Антон Хуркманс, че свещеник ги е лишил от причастие. В проповедта си епископът е заявил, че и той е против причастяването на активни хомосексуални двойки, но е препоръчал на свещениците да правят персонална оценка за отделните случаи.

Австрия. В католическия университет в Линц е открит

нов факултет по богословие, в който са започнали учебната 2009/2010 г. над 250 студенти, готвещи се за духовници.

Испания. През 2011 г. в Мадрид ще се състои Световната младежка среща (СМС) с папа Бенедикт XVI. Епископската конференция е отправила покана папата да посети и градовете Сантяго де Компостела и Барселона. В Сантяго де Компостела е голямото светилище на свети Яков, а в Барселона - катедралата „Саграда фамилия“ (Светото семейство), която е вече емблема на града.

Чили. По данни на Католическата църква от земетресението в столицата на страната Сантяго са повредени 70 процента от католическите храмове, а в крайбрежните райони - 90 процента.

САЩ. Над 100 англикански епархии начело със своите епископи и свещеници - пастори, са подали молби да приемат католическата вяра. Все повече англикански общности напускат Англиканската църква в знак на протест срещу ръкополагането на жени за свещеници и венчаването на хомосексуални двойки.

Ватикан. При археологически разкопки в базиликата „Свети Павел извън стените“ са открити монети от II век. Според специалистите това говори, че гробът на свети Павел е бил посещаван от поклонници още през II век.

+ + + Броят на католическите свещеници в целия свят достига 4 091 078, а католиците са се увеличили с 19 милиона през 2009 г.

+ + + Папа Бенедикт XVI е приел посланика на Турция проф. Кенан Гюрсу и му е благодарил за усилията да съдейства за по-бързото осъществяване на католическия храм в родния град на свети Павел - Турсус, който все още се използва за музей. Папа Бенедикт е помолвил турския посланик още по-активно да съдейства за връщане на други църковни имоти и за строго спазване на религиозните свободи в Турция.

+ + + Тазгодишната лятна почивка на папа Бенедикт XVI ще е през август в лятната резиденция Кастелгандолфо, където Светият отец ще съчетава почивката си с текущи ежедневни дейности.

+ + + Светият отец е свикал епископския синод в Светите земи. Ще присъстват епископите от всички обреди в Израел, Йордания и палестинските райони. Синодът ще се състои през октомври 2010 г. в новия „Галилейски дом“ на Генисаретското езеро.

+ + + Папа Бенедикт XVI е посетил немски говорещата лутеранска енория в Рим и пред богомолците е заявил: „Ние сме изпълнени със скръб и печал, че не прием от едно блюдо, че не служим на един и същи олтар. Единението няма да стане само, трябва заедно да го направим.“ Папата благословил всички богомолци и всички се прекръстили, а в дома на пастора благословил децата му.

Рубриката води
Петър КОЧУМОВ

Папската визита в Малта надхвърли очакванията на организаторите

„Изключително положителна равностметка“ - така директорът на Ватиканския пресцентър отец Федерико Ломбарди оцени папската визита в Малта на 17 и 18 април. В интервю за Радио Ватикан отец Ломбарди обясни мотивите за своята оценка и посланието на папа Бенедикт XVI от тази 14-а апостолическа визита в неговия петгодишен понтификат (19. IV. 2005 г.)

- Равностметката е положителна и дори надхвърля очакванията на малтийските организатори. Топлото посрещане, радостното множество хора по улиците и техният ентузиазъм както и отличният ред са неща, които правят дълбоко впечатление. Може да се каже, че повече от 200 хиляди души видяха папата по време на двудневната му визита. Участието в организираните прояви беше всеобщо, а атмосферата - изключително спокойна и позитивна. Бих казал, че това бе плод на християнските корени на този народ и неговата голяма католическа традиция. Въпреки някои дискусии преди папската

визита гостоприемството беше ясно изразено, а средата - благоприятна да приеме папското послание.

- Какво беше то?

- Папата призова да се признае величието на дара, получен чрез свети Павел, той да се съхранява и да даде още плодове. Също така да се признава принадлежността към християнските ценности за доброто на малтийското общество, както и приносът на Малта към европейската общност и целия свят - като свидетелства ценностите на семейството, живота, принципите на солидарността и милосърдието в социалния живот, които Църквата предлага. Малта, която заема централно място в Средиземноморския регион, има мисията да води диалог и да обединява елементите на различни култури и традиции, както и да бъде пример на голямата традиция на гостоприемството.

- Папата се срещна с някои от жертвите на сексуални насилия, извършени от църковни служители. Как премина тази среща?

- Срещата бе обикновена, ед-

на дискретна среща, далеч от медийния шум и рекламата. Започна с молитва и продължи с дълбокото внимание на папата към думите на тези хора, които искаха да му изкажат всичко, което им тежи на сърцето, като на папа, пастир и баща. Неговите отговори бяха обикновени, но изпълнени с много топлина, болка, окуражаване и надежда. Важното в тази среща бе това, че всеки поотделно имаше възможността да се изкаже пред папата и да чуе неговите думи. Става въпрос за дълбоки лични рани и пътят към тях не е през високите послания, а през вслушването и дълбокия диалог. Папата направи това и отново завърши с обща молитва, а накрая и с благослов на срещата. Струва ми се, че хората, пожелали свободно да говорят пред папата, се изказаха много положително. Лично аз - като присъствал на тази среща, останах дълбоко развълнуван, но същевременно бях свидетел на една спокойна атмосфера, изпълнена с надежда, пречистване и помирение.

По Радио ВАТИКАН

Относно дискусиите за сексуалните злоупотреби

В новините на 9 март Ватиканското радио оповести нота на генералния си директор отец Федерико Ломбарди относно сексуалните злоупотреби, извършени от църковни лица

От няколко месеца сериозен въпрос за сексуални злоупотреби над малолетни, случили се в институти, ръководени от църковни служители, извършени от хора, които са на отговорни места в Църквата, особено свещеници, тежи върху Църквата и обществото в Ирландия. Наскоро Светият отец папата демонстрира своето съпричастие чрез две срещи: първата - с най-висшите представители на епископството, и втората - с всички ординарни епископи, и като написа по въпроса пастирско писмо за Църквата в Ирландия.

През последните седмици дискусии относно сексуалните злоупотреби над малолетни засегнаха и Църквата в някои други европейски държави като Германия, Австрия и Холандия. Относно това развитие нека да изложим няколко прости констатации.

Основните засегнати църковни институции в Германия, Австрия и Холандия съвременно и решително са посрещнали проблема, показвайки желание за прозрачност и призовавайки засегнатите да говорят за други случаи на сексуални злоупотреби, дори те да са се случили в далеч-

ното минало. По този начин въпросът бе посрещнат по правилния начин, тъй като изходната точка е признание за извършеното и безпокойство за жертвите и последствията от извършените върху тях действия. Взеха се под внимание съществуващите директиви и се предвидиха нови оперативни насоки за стратегията на превенцията с цел да се направи всичко възможно тези тежки престъпления да не се повтарят в бъдеще.

Това са факти, които мобилизират Църквата да даде подходящ отговор, но същевременно трябва да се гледат като част от по-широка проблематика, която се отнася за защита на децата и младежите от сексуални злоупотреби в цялото общество. Разбира се, извършените грешки от църковни лица са особено осъдителни предвид възпитателната и моралната отговорност на Църквата. Но всички обективни и информирани хора знаят, че въпросът е много по-широк и концентрацията на обвиненията само срещу Църквата изкривява перспективата. За пример давам Австрия, където за същия период, в който са установени 17 случая на сексуални злоупотреби от страна на Църквата, в други области техният брой е 510. Би било добре да се обърне внимание и на тях.

В Германия се предвиждат инициативи от страна на Министърството на семейството за провеждане на кръгла маса, в която да бъдат включени представители на различни възпитателни и социални области, за да може въпросът да се обсъди в една по-комплексна перспектива. От своя страна Църквата е готова да участва и се ангажира в това.

С този свой болезнен опит тя със сигурност ще може да даде полезен принос.

За да допълним тези констатации, добре е да поясним, че Църквата е част от гражданското общество и затова поема своята отговорност, но тя има и свой специфичен каноничен ред, който отговаря на нейната духовна и сакраментална природа, вследствие на което и наказанията са от друг род (например не се предвиждат парични глоби или лишаване от свобода, а забрана за упражняване на свещеническа дейност, лишаване от права в църковната област...). В каноничен аспект сексуалните злоупотреби с малолетни винаги са били смятани за едно от най-тежките престъпления, а каноничните норми все повече ги потвърждават, особено писмото „De delictis gravioribus“ от 2001 г., понякога грешно цитирано като причина за една „култура на тишината“. Който познава и разбира за какво става дума, знае, че то може да се смята за силен сигнал към епископите да обърнат своето внимание към сериозността на проблема и да ги подтикна към изготвяне на конкретни оперативни насоки за решаване на проблема.

Накрая не може да се отречат тежестта и терзанията, които изпитва Църквата, но не бива да се отказваме да правим всичко възможно за постигането на положителни резултати в подобряването на защитата на децата и младежите в Църквата и в обществото както и в пречистването на самата Църква.

По „Осерваторе Романо“,
12 март 2010 г.



От стр. 1

ни, ние бихме искали да отбележим този велик за нас ден и да повторим с нея дума по дума същите слова: да, щастливи сме, че можем да изпълняваме Неговите намерения, Неговата свята божествена воля и искаме да я изпълним до последната йота с най-съвършена любов. 75 години след пристигането на сестрите основателки в София и 68 години след деня, в който първата настоятелка на общността написа тези слова, отново датата на основаването съвпада с празника на Свети Дух, нашия покровител. Това providенциално съвпадение още повече ни утвърждава в мисълта, че наистина не със сила или мощ, а с Неговия Дух Свети (срв. Зах. 4, 6) се осъществява въпреки всички трудности това дело, и то за най-голяма Негова слава.

Историята на този „малък Кармил“ е наистина „изпълнена с много страдания и кръстове“, но също така с изобилни благодати и прояви на Божието благоволение, толкова удивителни, колкото и насърчаващи, особено в най-трудните за него моменти, под впечатлението на които нашата майка основателка ще възкликне: „Следователно въпреки всички външни противоречия, които се противопоставят на живителното съществуване на този Кармил в България, Бог го желае!“ Тогава как да не възпеем днес тъй великите благоденствия, с които на всяка крачка Бог обсипваше това дело? Той бе Този, Който го пожела, Той осъществи зараждането му и го водеше през цялото време - и през най-тъмния мрак, и през най-противоречивите трудности, които в светлината на вярата се превръщаха в истински светилник, показващ пътя. Самата майка Мария Ангелска, размишлявайки върху тази тайна, записва в своите бележки: „Бог си послужи с напълно несвършени инструменти от всякакъв род, но това бе, за да можем да разберем по-ясно, че Той единствен бе автор на това дело. И наистина това се виждаше всеки час. Ах, колко прекрасно е да оставим всичко да върши Той и да не търсим друго, освен Неговата воля. Бог да бъде благословен! Амин!“

Но да започнем отначало. „В начало беше Словото“ (Йоан 1, 1). Така започва своето евангелие свети евангелист Йоан. Също така от едно слово, вдъхновено „свише“, се заражда и историята на тази кармилска обител. Това слово, произнесено или по-скоро написано от света Тереза на Младенеца Исус, един ден дълбоко докосна душата на малкия български семинарист в Истанбул Кольо Куртев. Четейки и преписвайки нейната автобиография, позната днес из целия свят като „История на една душа“, той ос-

тава пленен и завинаги обиква духовността на Кармил. След много години малкият семинарист става монс. Кирил Куртев - владика на Източно-католическата екзархия в България, и първото му желание е да има близо до себе си сестри кармилитки, които да се молят и жертват за благо-то на поверените му души. Ето защо след епископското си ръкоположение в Рим, връщайки се в България, той минава през Истанбул и заедно със своя приятел монс. Ронкали се спира в Кармил „Свети Дух“, тогава намиращ се в квартал Фанараки, за да сподели това свое най-голямо желание с майка Луиза на Пресветото Сърце Исусово и нейните сестри. И ето, сло-

ронкали, който и я произнесе на глас пред изненаданите сестри при тази паметна среща с новия владика. Духът на Любовта възпламени душите на щедрите основателки да преминат в славянския обред за благо-то на Църквата в България. Но как щеше да отговори на това желание Светият престол, чрез който всички те търсеха единствено Божи-ята воля? През юни 1934 г. майка Луиза на Пресветото Сърце Исусово, настоятелка на Кармила в Истанбул, отпра-вя въпроса лично към папа Пий XI и скоро получава в отговор едно решително „да“, пълно с благодат и с бащинската благословия на папата. След бързи приготовления щедрите кармилитки, призва-

Спасител. Това желание, това намерение бе предадено на нашите основателки изрично от Светия престол. Впрочем, тази 1935 г. е същата, в която във Франция абат Пол Кутюрие става ревностен радетел на молитвата за единението на Църквите! Случайност ли? А защо да не наречем тези случайности с истинското им име: Божие providение! Писмото на кардинал Синчеро от 27 юни 1935 г., адресирано до майка Агнеса Исусова, настоятелка на Кармила в Лизьо и родна сестра на Малката света Тереза, ни разкрива нещо от тайната на това Божие providение: „Вероятно знаете, преподобна майко, чудните пътища, по които Бог ни отведе до основаването на Кармил в София (България). Няколко монахини от Кармила в Кадикой (Истанбул) отидоха в

малка България получи сила чрез ревностната любов на този малък Кармил, да получи пламъка, който ще я обгърне с истинската Христова любов.“
„И светлината в мрака свети, и мракът я не обзе“ (Йоан 1, 5). Божествената светлина свети дори и през мрака на човешката слабост, на омразата на света и на завистта на дявола, и този мрак никога не ще може да я обземе! През 1941 г. нашата майка записва: „Даже когато създаваше светлината, Бог разграничи „вечерта и утрото“. Кармил е все още в периода „на вечерта“ и тъй като е в реда на нещата вечерта да предшества утрото в божествените дела, ние черпим търпение и упование от Исусовото Сърце.“ Мракът на тежките условия на живот в тясна и малка къща през първите пет години от основа-

Не със сила или с мощ, а с Моя Дух!

вото отеква! Посято е, за да даде плод във времето, определено от Всевишния.

„И Бог беше Словото... Всичко чрез Него стана и без Него не стана нито едно от онова, което е станало“ (Йоан 1, 1, 3). Да, всичко беше отдавна предузнато и предвидено в благо-то и изпълнено с любов към душите Божие providение! Всичко, което впоследствие се случи, се осъществи чрез Него и наистина без Него не стана нищо от това, което после е станало! След като изминаха няколко години на търсене на Божиата воля от деня, в който за пръв път

ни да станат основателки на обителта в София, са готови за път и на 22 май напускат своята обична общност, а на 23 май 1935 г., в навечерието на празника на светите братя Кирил и Методий, стъпват на българска „земя, която отсега нататък Бог им дава като място, на което да изпълняват Неговите намерения, божествената Му воля, основавайки този малък Кармил“. Кои са обаче тези определени от Бога души, които ще влеят живителния сок на своите жертви в тази нова мисия? Това са майка Мария Ангелска, с. Мария Успенска - нейна заместничка, с. Марта на Исус и Пресвета Троица, като сестра от бялото було, и с. Мария - Пия на Сърце Исусово, като сестра туриерка (вратарка). „О, колко е добре, когато човек се остава в Божиите ръце, когато Му поверява всичко и очаква всичко от Него.“

„В Него имаше живот, и животът беше светлината на човешките“ (Йоан 1, 4). Да, Божието слово винаги съдържа в Себе Си живот и този живот е светлина за света! Когато Бог създава, създава само за живот! Защото Бог е Битие, което е Любов! Така и този малък Кармил бе призван към живот само за да предава на душите Неговия живот

чрез скритата жертва и молитва! Отсега нататък и в сърцето на Балканите, древната Сердика, ще пулсира Кармил дискретно, но живително, като едно скрито сърце, в ритма на всекидневната си жертва, поднасяна на Бог чрез огъня на любовта. Но това сърце ще тупти за всички, за цялата Църква, за единството ѝ, та „да бъдат всички едно“ според желанието на нашия благ



1. С. Мария Успенска (поднастоятелка);
2. С. Мария Ангелска (настоятелка); 3. С. Тереза Исусова;
4. С. Марта Исусова; 5. С. Мария Въллощенска;
6. С. Мария-Тереза на Младенеца Исус;
7. С. Мария-Пия на Сърце Исусово; 8. С. Блажена Кръстна

България, за да основат там кармилска обител от източен обред. Такива бяха и намеренията на Светия престол. Никакъв апостолат всъщност не носи плодове сред отделените братя от Изток, ако не се приеме техният уважаем източен обред... Извън това единствено молитвата може да издейства завръщането на отделените братя; и това, изглежда, е особената мисия на кармилитките... Кой знае, може би Бог подготвя този нов манастир, за да стане разсадник на други манастири из славянските земи! Светият отец благоволи тази кармилска обител да бъде поставена под покровителството на света Тереза на Младенеца Исус в благата надежда, че „Малкото цвете“ ще изпрати „дъжд от рози“ върху споменатата обител и върху цяла България. Светата конгрегация не си прави илюзии относно многобройните трудности, които кармилитките в София ще срещнат в самото начало.“ По този случай майка Мария Ангелска ще отбележи в своите записки: „Колко ни задължава всичко това да бъдем истински кармилитки и да отговорим на толкова голямото внимание, за да постигнем първоначалния замисъл, поради който Рим държи на това дело. Нека нашите чеда, настоящи и бъдещи, го знаят, та техният живот да бъде живот на себеотрицание, на забравяне на себе си в едно съвършено и пълно единение с Бог. Дано

ването, мракът на липсата на подходяща за съзерцателния живот в уединение манастирска обстановка, мракът на II световна война, на човешкото неразбирание, на клеветите, тъмнината на комунистическото преследване, изгонване от манастира, на затвори и лагери, на почти половин век живот на трибуната на черквата „Свети Франциск“ - нищо от това не можа да унищожи Светлината, нито даже да я обземе! Напротив! Колкото повече злото се стареше да спре биенето на това скрито сърце, толкова по-силно то туптеше, и колкото повече дяволът се стареше да потуши пламъка на любовта на това огнище на Свети Дух, толкова по-силно той гореше, разпалван от вярата и надеждата: „Ние се надяваме, че Света Богородица и нашата небесна покровителка света Тереза ще направят това малко огнище на божествената любов да се уподоби на тези смели пламъчета, които се разпалват, когато вятърът духа силно. Що се отнася до нас, каквото и да се случи, ние ще се стараем да останем на поста си като мисионери на единението и не ще го напуснем освен насила и при невъзможност. Как да напуснем своите чеда, по-добре да умрем до тях, но както Бог желае; ние ще се оставяме в Неговите ръце, та всичко да бъде за Негова най-голяма слава.“ Такъв бе отговорът на нашите основа-

На стр. 5



Кармилитките днес:

1. С. Тереза на Младенеца Исус;
2. С. Йоанна;
3. С. Анастасия;
4. С. Натанаила (настоятелка);
5. С. Тереза на Светата Евхаристия;
6. С. Елисавета;
7. С. Вероника.

прозвуча „словото“ в приемната на Кармила във Фанараки, след много молитви и жертви Господ не само че показа пътя за осъществяване на това Негово намерение, но и го реализира, при това по един нов в Църквата начин - създавайки първия в света Кармил от източен обред. Тази идея Бог вложи първо в сърцето на монс. Куртев, като я подкрепи чрез насърченията на монс.

Мобилен консултативен център за хора с увреждания

От началото на 2010 г. „Каритас“ - Русе, в сътрудничество със Sozialdienst katho-lischer F r a u e n Gesamtverein и с финансовата



подкрепа на немската организация Action Mensch започна работа по нов проект - „Изграждане на мобилен консултативен център за хора с увреждания и за техните близки“. Основната цел на проекта е подобряване на живота на хората с увреждания и на техните близки, защита на правата им, борба с бедността, изолацията и отчуждението. В рамките на проекта екип от социален работник, психолог и адвокат предоставя в домовете на хората с увреждания и на техните близки специализирани услуги и информация, а с помощта на Католическата и на Православната църква хората имат възможност да получат и духовна подкрепа.

Този проект разширява услугите, предлагани на хора с увреждания в общността, и при изпълнението му „Каритас“ - Русе, търси и насърчава сътрудничеството и участието на държавните и местните институции, на неправителствени организации и духовенството в града за преодоляване на ограниченията на увреждането, за насърчаване на участието и реалното завръщане на тези „специални“ хора в живота на обществото ни.

Светломира СЛАВОВА
„Каритас“ - Русе



От стр. 2

квата в Константинопол. За да отговорят на нуждите на апостолската служба сред славянските народи, братята превели на техния език свещените книги с литургична цел и вероучение, поставяйки по този начин основите на цялостната литература на езиците на тези народи. Поради това съвсем основателно те са считани не само за апостоли на славяните, но и за бащи на културата на всички тези народи и всички тези нации, за които първите книги на славянски език не престават да бъдат основната ориентировъчна точка в историята на тяхната литература.

Кирил и Методий извършили своята мисионерска служба в съгласие както с Църквата в Константинопол, от която били изпратени, така и със Светия престол в Рим, откъдето получили одобрение, показвайки по този начин единството на Църквата, която по време на техния живот не е била засегната от нещастията на разделението между Изтока и Запада, независимо от тежкото напрежение, което през този период бележело взаимоотношенията между Рим и Константинопол.

В Рим Кирил и Методий били приети с почести от папата и от Римската църква и срещнали одобрение и подкрепа за цялата си апостолска дейност, както и за нововъведението си да служат литургията на славянски език, приеман враждебно в някои западни среди. В Рим Кирил завършил живота си на 14 февруари 869 г. и бил погребан в черквата „Свети Климент“, докато Методий бил провъзгласен от папата за архиепископ на древното седалище на Сирмиум и бил изпратен в Моравия, за да продължи своята провиденциална и апостолска дейност, следвана с усърдие и смелост от неговите последователи сред неговия народ до края на живота му на 6 април 885 г.

2. Преди 100 години папа Лъв XIII с енцикликата „Grande Munus“ напомни на цялата Църква за изключителните заслуги на светците Кирил и Методий заради тяхната дейност по евангелизацията на славяните. Като се има предвид обаче, че Църквата тази година чества тържествено 1500-та годишнина от рожде-

Egregiae Virtutis

нието на свети Бенедикт, провъзгласен през 1964 г. от моя почитаем предшественик папа Павел VI за покровител на Европа, се оказва, че това покровителство - отнесено към цяла Европа - би било по-добре поставено, ако към великото дело на Светия патриарх на Запада добавим особените заслуги на двамата свети братя Кирил и Методий. В подкрепа на това има многобройни причини от историческо естество - както такива с минала дата, така и съвременни - които носят в себе си гаранции от богословско, църковно, а и също културно естество за историята на нашия европейски континент. И затова, преди още да приключи тази година, посветена на свети Бенедикт, бих желал по повод 100-годишнината от енцикликата на Лъв XIII да бъдат изтъкнати достойнствата на всички тези причини чрез настоящото провъзгласяване на светците Кирил и Методий за съпокровители на Европа.

3. И наистина в своята географска съвкупност Европа е така да се каже плод на действието на две течения с християнски традиции, към които се присъединяват и две различни, но в същото време дълбоко допълващи се форми на култура. Свети Бенедикт, който със своето влияние прегърна не само Европа - преди всичко Западна и Централна, но посредством бенедиктинските центрове достигна и до другите континенти, се намира в самия център на това течение, което тръгва от Рим, от седалището на последователите на свети Петър. Светите братя от Солун първо правят да изпъкне приносът на древната гръцка култура, а впоследствие и важността от разпространението на Константинополската църква и на източната традиция, която така дълбоко се е вписала в духовността и културата на толкова много народи и нации от източната част на европейския континент.

Днес, след векове на разделяне на Църквата между Изтока и Запада, между Рим и Константинопол, от II ватикански събор насам бяха предп-

риети решителни стъпки в посока на пълното общение. Изглежда, че провъзгласяването на светите Кирил и Методий за съпокровители на Европа наравно със свети Бенедикт, съответства изцяло на знаците на нашето време. И по-специално, когато това се случва в годината, в която двете Църкви - Католическата и Православната, навлязоха в етапа на решителен диалог, който започна на остров Патмос, свързан с традицията на свети Йоан - апостол и евангелист. Затова този акт има за цел да превърне в паметна тази дата.

4. И така, пожелавам чрез милосърдието на Света Троица, чрез застъпничеството на Божията Майка и на всички светци да изчезне онова, което разделя Църквите както и народите, и нациите, и разнобразията в традициите и културата да свидетелства за взаимното допълване на общото богатство.

Нека съзнанието за това духовно богатство, превърнало се по различни пътища в наследство на отделните общности от европейския континент, да помогне на съвременните поколения да постоян-

ват във взаимно уважение на истинските права на всяка нация и на мира, без да спират да бъдат в услуга на общото благо на цялото човечество и на бъдещето на хората по цялата земя.

Затова със сигурното убеждение и с обмисленото ми разпореждане в пълнотата на апостолическата власт, по силата на това писмо и завинаги определям и обявявам за небесни съпокровители на цяла Европа пред Бог светците Кирил и Методий, предоставяйки всички почести и литургични привилегии, които им се полагат според правото на главни покровители на местата.

Мир на хората с добра воля!

Joannes Paulus P. II

Дадено в гр. Рим, в „Свети Петър“, подпечатано отдолу с „пръстена на рибаря“, в ден 31-ви от месец декември на година 1980, трета от папския понтификат. („Пръстенът на рибаря“ представлява част от официалните отличителни знаци на папата, когото Католическата църква отъждествява като наследник на свети Петър, който по занаят е бил рибар. „Пръстенът на рибаря“ е печат, използван за подпечатване на папски документи - б. пр.)

31 декември 1980 г.

Да се стремим към Бог

От стр. 1

дали човешкото сърце като райска градина, пазена с Божието слово и духовния наставник от внушенията на дявола, който се стреми да ни отклони от нашия път, както стори с прародителите ни в Едемската градина. Цитирайки Евагрий Понтийски и свети Григорий Назиански, посочи, че една от най-важните задачи на свещенослужителя е да умее да разграничава раните в душата: „След като Ева яде от забранения плод - казва свети Ефрем, - тя не бе в състояние да погледне към Бог, а гледаше само към дървото.“ Духовният живот има един закон - свещеникът расте духовно, ако позволи на Свети Дух

да изпълни раните в душата му, които, ако не се запълнят от любовта Божия, остават като дупки в душата. Отец Джермано Марани ни припомни и важността да разграничаваме пристрастяването от разумното чувство, което ни свързва с другите хора, като цитира свети Максим Исповедник.

Във втория ден на духовните упражнения отец Джермано говори за това важно разграничаване на пристрастията, като накрая се спря и на действието на Свети Дух - не е достатъчно да си в духовен мир, ако с мисълта и чувството желаш едно и също, но ти трябва и помощта на Свети Дух. „Ако аз се стремя към мо-

На стр. 10

Не със сила или с мощ, а с Моя Дух!

От стр. 4

телки пред тъмнината на мрака. И макар и обгърнал това ново дело още от началото на съществуването му, мракът никога не успя да го потуши и унищожи, защото основи на тази нова обител станаха упование и пълното себеотдаване на Бог чрез Светата Църква. Майка Мария Ангелска признава: „Делото не бе леко и наистина колкото повече мисля върху това, толкова повече се питам как се осмелих вече да започнем. Това е, защото разчитаме единствено на Бог и защото единствено на Него се облегнахме и тогава Той ни повери на Светата Църква, за да ни помага, защото без нея това не би било възможно.“ И нима бе възможно

Бог да не отговори на това безрезервно отдаване?

„Наистина Бог ни дава знак, че желае това дело и че въпреки заплахите на хората, ако се оставим да бъдем водени от Него, то ще живее. О, Боже мой, нека живее за Твоята най-голяма слава и за разпространението на Твоята Църква, нека бъде той (Кармилът) този разсадник, желан от папа Пий XI, и да работи за завръщането в истинската кошара на всички наши разделени братя. Нека всички, които ще четат тези редове, узнаят, че това е единствената ни цел. Този малък Кармил бе основан в източен обред единствено за да достигне до тези души. Следователно нека всяка да страда в живота си единена с Бог за постигане на

тази цел и винаги да благодарят на добрия Бог, Който давайки ни Своя кръст, е поставял до него знака на божественото Си покровителство и се чувствам неспособна да изразя какво усеща душата ми. Нека всички, които в бъдеще ще са натоварени с ръководството му, знаят, че именно упование и отдаването с всецяло подчинение на Светата Църква го направиха такъв, какъвто е, и съм убедена, че ако никой не пренебрегне това, ще бъде голяма пред Господа.“

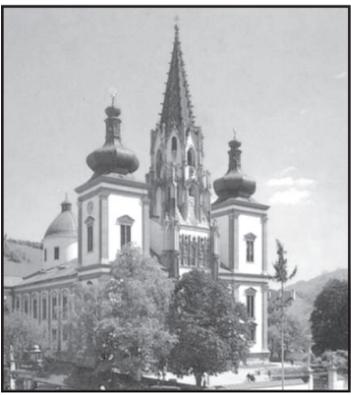
А ние, дъщери и сестри на тези щедри и жертвени души, гледаме днес с удивление и благодарност на всичко това, което Бог стори за нас, и искаме да повторим от дълбините на сърцето си възклица-

нието на нашата майка основателка: „Боже мой, нека бъде Твоята воля във всичко и винаги и нека този малък Кармил да съществува единствено за Твоята най-голяма слава! Нека всички души, които постъпят в него, да търсят винаги единствено това и никога не допуснат някоя да остане тук освен с тази единствена цел - Твоята най-голяма слава. Амин.“

В този юбилеен ден, вписан в 150-годишния юбилей на Католическата апостолическа екзархия, ние се обръщаме към нашия епископ монс. Христо Проиков с дълбока благодарност за бащинските му грижи за нас. Благодарим и на всеотдайните ни свещеници от екзархията, на всич-

ки приятели и благодетели на Кармила, както и на членовете на мирския орден за верността, подкрепата и всеки жест на общение - малък или голям. А по особен начин благодарността ни днес е отправена към нашите братя кармилитани за това, че техните сърца всекидневно туптят в унисон с нашите и че тясно свързани, ние можем да вървим заедно през тази прекрасна земя на Кармила. Носим всички ви в молитвата си, като ви поверяваме на закрилата на Мария, Царица и Красота на Кармила. Нека нейното майчинско присъствие до вас по неравния житейски път ви бъде награда!

Сестрите кармилитки
„Свети Дух“ - София



На празника Възнесение Христово през 1954 г. 7500 членове на австрийската организация Католическа работническа младеж - КАЈ, извършват религиозна церемония, която граничи с утопията. Те я наричат „Поклонничество за солидарност“. Събрани от всички австрийски епархии в светилището Марияцел, те поставят един колкото църковен, толкова и политически знак за съпричастност към съдбата на народите, останали зад Желязната завеса. Самите инициатори тогава, през 1954 г., живеят в една формално свободна, но не и суверенна държава - Австрия. Въпреки това те имат чувство за солидарност към християните, попаднали в желязната хватка на съветския режим. И понеже изповядват християнските идеали, се събират, за да дадат

МОЛИТВЕН СИМВОЛ НА НАДЕЖДА ЗА ВЪЗРАЖДАНЕ

на демокрацията и свободата в държавите от Източна Европа.

С част от тези народи те са живели векове наред в границите на Хабсбургската империя само 3-4 десетилетия до преди тези събития - до края на I световна война. Разделението се отразява болезнено на народите, населявали бившата Дунавска монархия. Въпреки бурните етнически конфликти помежду им те имат не само обща история, но и общи корени. Това започват да осъзнават обаче точно след като по драматичен начин - след поредицата войни през XX век - се сдобиват с национално идентични, но не и свободни и независими държави; след като попадат под една друга форма на зависимост - идеологическа и политическа. Именно по такъв драматичен начин възприемат принудителното разделение и членовете на КАЈ, когато зловещата реалност на двата враждебни лагера на разделена Европа започва да се избистря изпод димните завеси на II световна война. Рязкото намаляване на поклонниците в Марияцел от страните от Средна и Източна Европа след многовековната поклонническа традиция е тревожен знак за състоянието на религиозните свободи.

В Марияцел членовете на КАЈ

ПОВЕРЯВАТ НА СВЕТАТА ДЕВА СВОИТЕ МОЛИТВИ

за освобождение на комунистическите държави от диктатурата. Обещават да се молят за своите събратя зад Желязната завеса, докато оттам отново започнат да идват поклонници и вярващи.

Като символ на надеждите си за бъдещото освобождение те запалват в Ладислаус капе-

ле 9 свещи - за всяка от тези държави поставят по една свещ от името на всеки австрийските диоцез. Тези „мълчаливи свещи“ стават символ на молитвите им, като младите решават свещите да горят до тогава, докато настъпи свободата.

На 20 май 1990 г., 46 години по-късно, КАЈ отново организира грандиозно шествие в Марияцел, но този път то е благодарствено. На него - след падането на Берлинската стена и на тоталитарните режими - присъстват хиляди поклонници от бившите комунистически страни. Отслужва се благодарствена литургия с участието на кардинали и епископи от Австрия, Чехословакия и Унгария. Поклонниците празнуват ду-

рия, Бохемия, Моравия, Полша, Унгария, Прусия, Шлезия, Крайна и Хърватия.

Чудодейното изцеление на маркграф Хайнрих фон Мерен и съпругата му от подагра едва ли е първото изцеление, но името на благородника също направило чудеса за популяризирането на светилището. След това с помощта на Дева Мария последвала и една свръхестествена победа. В историята на Марияцел тя е известна като „победата на крал Лудвиг Унгарски през 1377 г. срещу турците и българските войски“.

Именно това трето чудо предизвиква смут у всеки българин, посетил Марияцел. Свинали да се изживяваме като жертви на турците, с изумление узнаваме, че за други на-

проследява по многобройните книги за чудесата на Дева Мария, описвани от абатите на манастира, описвани от абатите на манастира книга с описанието на чудеса в архива на манастира датира от 1430 - „Libellus de miraculis Cellensibus“ от абат Хайнрих Мойер фон Хундшайн. Тя е допълвана от абатите с нови чудеса през 1487, 1499 и 1599 г. През XVI и XVII в. се появяват и първите печатни издания за историята на поклонниците.

Манастирът получавал в дарение и картини, които изобразявали най-големите чудеса, извършени от Дева Мария. Водещи за времето си художници също са канени да ги изобразяват на платно.

Една от първите картини е посветена тъкмо на „Чудодей-

На Възнесение стават чудеса

ховното си обединение, което епископ Милослав Влък от Прага нарича „възобновяване на общността на народите от Централна Европа“.

През 2004 г. на празника Възнесение Христово в Марияцел се организира ново грандиозно поклонение на народите от Дунавския регион. Най-вълнуващата част на тържеството е изгасването на свещите заради изпълнените от Светата Дева молитви. Епископът на Линц Максимилиан Айхерн загасва тържествено осем от деветте свещи. Оставена е да гори само една - тази, която е посветена на Китай.

МАРИЯЦЕЛ - МЯСТОТО НА ЧУДЕСАТА

Още от създаването си в средата на XII в. от бенедиктинския орден в северната планинска област Щирия манастирът в Марияцел се налага като религиозен център за поклонение на Дева Мария. Въпреки труднодостъпното място, което и днес подлага на изпитание не само пешеходците, но и автомобилистите, то привлича векове наред народите на Дунавската монархия - австрийци, немци, унгарци и словаци.

В основата на поклонническата традиция и създаването на манастира и града Марияцел стоят три чудеса, документиранни през вековете от неговите монаси и поклонници.

В самото начало на Марияцел се появява чудодейната дървена статуя на Дева Мария, която по свръхестествен начин довела бенедиктинския монах Антистер в труднодостъпното място, което станало светилище. Тази малка статуя, която и днес стои в главния олтар, разцепила непристъпните скали, за да спаси монаха от преследвачите му.

Огромната популярност на Марияцел като място за поклонение обаче се дължи на две чудеса, които Светата Дева извършила по молба на маркграф Хайнрих фон Марен и на крал Лудвиг Унгарски. Благодарение на щедрите им дарения са построени манастирът и черквата към него. А тяхното широко влияние поражда и най-значимото поклонническо движение в Средна Европа. То обхваща населението на тогавашната Хабсбургска империя, както и поклонници от Италия, Швейцария, Франция, Бавар-



Фрагмент от пощенска картичка

роди българите също са донесли страдания редом с турците. Именно български войски - начело с Иван Шишман, васала на султана, са нападнали своите събратя християни в 1377 г. Именно срещу съюзените български и турски войски тамошното население призовавало Светата Дева за помощ. И именно тази чудодейна помощ, с която малобройните войски на Лудвиг Унгарски успели да отблъснат врага, е третото голямо чудо в Марияцел.

Не може да не се замислим какви ли проклетия на нападнатото население са ни навлекли злочастните войски на най-злочастния български цар Иван Шишман. Не може да не ни осени и зловещото подозрение да не би именно тези проклетия да са предизвикали следващите пет века в българската история. Могъщата сила на Дева Мария, призовавана за закрилница от славянските, германските и романските народи векове наред срещу врагове и нападатели, се стоварва не само срещу злополучния български васал. Не може да не стигнем и до мисълта, че тя е засегнала и неговия нищо неподозиращ народ, който става едновременно жертва и на турците, и на своя безразсъден цар. Не са ни нужни други доказателства - достатъчно е да проследим издигането на светилището на Дева Мария в Марияцел след тази победа.

Разрастването на популярността на светилището се

ната победа на крал Лудвиг I Унгарски срещу султан Мурад I и васала му Шишман“. Тя стои в съкровищницата на манастира като уникално свидетелство за чудесата на Дева Мария, донесли спасение на едни народи, но същевременно изпитания на други народи.

В продължение на няколко века след тези три най-големи чудеса, които довеждат до основаването на светилището, славата на Марияцел привлича стотици хиляди поклонници и става най-голямото средновековно светилище на Девата в Европа. Описани са още стотици чудеса в книгите на манастира.

Прекрояването на границите след I световна война се отразява зле не само върху съдбата на европейските народи, а и върху поклонническото движение в Марияцел. Между двете световни войни броят на поклонниците намалява до 102 хиляди. След това започва бавно да се увеличава, за да достигне 700 хиляди след II световна война. Студената война пък спира поклонниците от комунистическия лагер.

МОЛИТВИТЕ, КОИТО НАПРАВИХА ЧУДО

През 1983 г. папа Йоан-Павел II посещава светилището на Дева Мария. Той поднася своите молитви на Богородица и произнася многозначителна реч за специалната ѝ роля за Европа и особено за Средна и Източна Европа. Само няколко години след това се разваля едно проклетие - Берлинската стена, символът на разделението, пада. Всички ние, които сме свидетели на живота и особено на мъченическата смърт на полския папа, знаем за силата на неговите молитви. Благодарение на тях вече няма пречки за поклонниците в Марияцел и броят им се увеличава непрекъснато.

Между тези поклонници вече има и българи, които могат лично да се убедят в силата на молитвите към Дева Мария - от 1377 г. досега. Достатъчно е да погледнат картината за третото чудо „Победата на свети Лудвиг над турците и българите“ от 1377 г. в съкровищницата на манастира и мълчаливите свещи от дясната страна на главния олтар.

Весела ПЕЛОВА,
директор на държавния архив
във Враца

Да помним тази изложба

Става дума за фотоизложбата след приключването на националния конвент на Сапон - България, „Снимка на годината 2009“, завършил през март тази година. С 12 фотоса „Вяра, по-силна от огъня“ в нея взе участие и достигна до номинация за голямата награда Стефан Папукчиев от Казанлък, по-точно от тамошната енория „Свети Йосиф“. Католик трето поколение, потомък на кукушани католици, свидетели на всички етапи на утвърждаването на католическата вяра и свързаните с това борби и несгоди по съответните места.

Със своето есе, включващо фотоси, Стефан Папукчиев ни отвежда в далечното с. Присадец, близо до южната граница. След пожара на старата черква през 2007 г. със скромни дарения и много усилия храмът отново е издигнат. Стекли са се вярващи от много посоки, за да участват в богослужението в родното си място въпреки недовършения интериор. Зрителят е затрогнат от авторското наблюдение, постигнато с фотокамера, отразила моменти от църковната служба и надникнала в няколко къта на скромната и чакаща довършване обстановка в храма. Стените са голи, но иконите - макар и в непретенциозни рамки и с неголеми размери - имат своето излъчване. Пламъчетата на няколко свещи, забодени в пясъка на обикновена тава, даряват светлина на вярата на малкия брой богомолци. Вълнуват кадрите, показващи фрагмент от западната фасада, на която личи докъде е оцеляла черквата при пожара, и тухлената надстройка на стената от доизграждането ѝ. Отново ще бие камбаната, закачена на дърво пред входа... Въвеждащият и финалният фотокадр на есето са с еднакво съдържание: общ план на всички католици, отделили време, сили и средства за възстановяване на опожарения храм. Авторът фотограф е чужд на излишната експресивност на изображението, станала твърде модна напоследък. Без да натоварва възприемането на фоторазказа си, той го поднася чрез камерата си просто и искрено, непретенциозно и постига с лекота внушението на духовност. И сигурно с това се обяснява успехът му да бъде номиниран сред 200 участници с общо около 1700 творби!

Хиляди зрители посетиха няколкото зали на Националната художествена галерия в София, където за пореден път съжителството на живописата и фотографията преживява своята проверка. И без съмнение пред фотосерията есе на Стефан Папукчиев зрителите са имали няколко мига време да усетят нейното излъчване. И дано и вярата на техния автор...

А който го познава отблизо, спокойно може да прибави към нея и забележителната му

6

ИСТИНА
VERITAS

Брой 5 (1438)
май 2010 г.

(Част от данните, представени в тази статия, са взети от „Историята на Източнокатолическа енория „Света Троица“ в село Куклен“, написана от отец Купен Михайлов през 1968 г.)

Източнокатолическата енория „Света Троица“ в Куклен съществува действително от 1933 г.

СЕЛО ДОЛНО ТОДОРАК, ПЪРВА ЛЮЛКА НА ИЗТОЧНОКАТОЛИЧЕСКА ЕНОРИЯ В КУКЛЕН

Корените на историята на нашата енория не са в Куклен. Те ни водят в Македония, в село Долно Тодорак - Кукушко, откъдето са дошли първите членове на новосъздадената католическа енория в Куклен.

Нека се спрем малко върху долнотодорачаните и обстоятелствата, които са ги принудили да се преселват и са ги накарали да се установят в Куклен.

Селото, основано от българи през XVII век, винаги е било с българско население. Но неговият религиозен и обществен живот през различните епохи е попадал под различни влияния.

В най-старо време всичко е било под духовното влияние на Гърция. Турците не се интересували от духовния живот на своите раи. Селяните сами си построили малка черква. След време будните миряни си построили до черквата и едно училище, в което децата започнали да се учат на български език.

В с. Долно Тодорак през последното десетолетие на XIX век имало вътрешни борби в църковния живот и за езика в

училището между отделните партии (български, сръбски и гръцки). Тези борби продължили до избухването на Илинденското въстание през 1903 г. Тогава, за да останат българи и да се избавят от притесненията на турците, жителите решили да станат католици - както десетки македонски села бяха направили от близо 50 години. Старците от селото се събрали и от името на цялото население направили молба до католическия епископ в Солун Негово високпреосвещенство Епифаний Шанов, в която го молели да ги приеме в Католическата църква.

След като разгледал молба-

навсякъде затворени и сестрите били принудени едно след друго да напуснат селата, включително и Долно Тодорак.

А през май 1917 г. в селото пристигнали английски войници и принудили всички селяни да го напуснат. По-голямата част от тях били интернирани в с. Балджа, друга част - в с. Дремол и в с. Камара, и останали там цели 18 месеца. През октомври 1918 г. те могли да се завърнат в селото си - едва след примирието. Гръцката власт била вече окончателно установена в селото.

Но скоро между българското и гръцкото правителство била подписана спогодба за



От вчерашно до днес

та и се убедил в искреността на селяните, през август 1903 г. дядо Шанов приел цялото село в Католическата църква заедно с двамата местни свещеници поп Мито и поп Делъо, които приели също католичеството. Оттогава започнала нова ера в селото. Старите вражди между отделните партии престанали, селото се обединило в една Църква, в едно училище. В храма започнали да служат само на български.

А селяните, след като се научили, че сестрите евхаристинки работят много добре сред населението - особено за децата и девойките, поискали да им бъдат изпратени в селото сестри. Лично основателката на сестрите евхаристинки посетила селото през 1911 г. След като разгледала всичко на място, тя дала съгласието си и през октомври пристигнали първите сестри евхаристинки. Но след разделянето на Македония през 1913 г. българските училища били

взаимна размяна на населението от някои села от двете страни.

От пролетта на 1924 г. започнали да се изселват за България първите семейства от Долно Тодорак.

Първата група, която пристигнала от с. Долно Тодорак в Куклен към края на април, се състояла от шест семейства. До края на лятото на 1924 г. всички български семейства от селото се преселили в България. Отначало не всички успели да се настанят в Куклен. Българското правителство имало други планове. Но по-късно почти всички постепенно се събрали в Куклен и останали за постоянно тук.

ТЕЖКО ИЗВОЮВАНЕ НА ПРАВОТО ЗА СЪЩЕСТВУВАНЕ КАТО КАТОЛИЧЕСКА ОБЩНОСТ

След като се настанили в Куклен окончателно, долнотодорачани започнали да мислят най-напред как да изкар-

ват прехраната си.

Но по отношение на църковния живот фактически те останали без свещеник и без своя Църква и започнали да се черкуват в православната черква; само някои семейства от време на време отивали да се черкуват в източнокатолическа черква в Пловдив.

Следващата година, 1925-а, в София вече събрали необходимите средства, за да помогнат на македонските бежанци. В началото на годината пристигнали в Куклен за първи път трима представители на Македонската благотворителна лига: д-р Стамов, Йордан Попдимитров и сестра Магдалина Костадинчева, която познавала лично почти всички долнотодорачани още в Македония. На бежанците били раздадени дрехи, продукти и парични помощи. Бил направен списък на католиците в Куклен, в който се записали 118 католически семейства. Тогава и токущо дошлият папски предста-

вител в София монс. Ронкали подарил за бежанците сумата от 30 000 лева.

Целта на списъка, направен при този случай, била да се издейства от католическата църковна власт право на католиците от Куклен да си имат свой свещеник и своя енория. Но това не зависело само от католическата митрополия в София, защото православната митрополия в Пловдив още от самото начало взела всички необходими мерки, за да осуети това желание на долнотодорачани.

За да се противопоставят на дейността на д-р Стамов, в общината на селото изготвили нов списък. В него - направен с цел правилно оземляване на бежанците - се поставял и религиозният въпрос. Който подпишел списъка, се оземлявал и същевременно фактически се признавал за източноправославен. Който не подпишел, се считал за католик и не се оземлявал. При това положение почти всички бежанци, които с нетърпение очаквали да бъдат оземлени, за да могат да си изкарват прехраната, се подписали.

Но през 1933 г. д-р Стамов се завърнал в Куклен и извоювал с много борби правото на долнотодорачани да имат своя католическа енория. Той започнал да служи редовно света литургия в дома, в който бил приютен. Постепенно някои започнали да се завръщат и да се черкуват при него. Тогава той наел квартира в Горната махала и там приспособил една стаичка за параклис. Постепенно числото на богомолците се увеличавало. Тогава отец Стамов натоварил Трайо Налджиев да направи нов списък на ония, които желаят да се върнат отново в Католическата църква. От къща на къща Трайо успял да състави списък с около 50 имена. Този списък бил изпратен на монс. Кирил Куртев заедно с едно писмо, в което подписаните искали да бъдат приети като католици и техните права да бъдат защитени. Същата година през октомври д-р Стамов получил официално назначение от Негово високпреосвещенство Кирил Куртев за постоянен енорийски свещеник в Куклен.

С това била създадена и призната официално нашата енория в Куклен. Една от главните цели била постигната. Сега се налагало постигнатото

7 ИСТИНА VERITAS
Брой 5 (1438)
май 2010 г.

Център за извънучилищна подготовка и дейности „Св. св. Кирил и Методий“

Центърът за извънучилищна подготовка и дейности „Св. св. Кирил и Методий“ към енория „Света Троица“ в Куклен започва своята дейност по проект на „Каритас“ - София, през май 2000 г., като първо се помещава в избенното помещение на енорийския дом. Проектът стартира с ръководител Доната Чанкова. След това четири години ръководител е Славка Брайкова, а от 2006 г. досега ръководител на центъра е Стефка Ламбрева. Успешната работа през тези години утвърди дейността на центъра като модел за грижа към децата. Поради нарасналия им брой през 2005 г. община Куклен предоставя за нуждите на „Каритас“ общинска сграда, която е била ремонтирана благодарение на финансиране от „Каритас“ - Австрия.

В момента центърът обслужва 55 деца от местното училище на възраст от 7 до 15 години. Всичките са от семейства в затруднено материално положение - с безработни или болни родители, с един родител или оставени за отг-

леждане при баба и дядо, деца, нуждаещи се от индивидуална и допълнителна училищна подготовка. На консултации идват и ученици, които учат вече в Пловдив.

Децата са от семейства с различен етнически произход - българи, роми, турци, и с различна религиозна принадлежност - православни, мюсюлмани, католици. Заниманията в центъра, съвместната работа и различията в културата и традициите допринасят за обогатяване на техния светоглед, за възпитаване на взаимоотношения на толерантност.

Заниманията се провеждат в извънучилищно време и са разделени в две направления: помощ в подготовката на уроците за училище и надграждане на знанията по различни предмети, и организиране на свободното време в групи по интереси. Дейностите по интереси са в различни клубове: художествено творчество и слово, млад природолюбител, млади приятели на книгата, бродерия, компютърна грамотност и др. От 2003 г. цен-



търът разполага и с няколко компютъра. Децата имат възможност да моделират картини и рисунки, да набират полезна информация за училищната работа и да разнообразяват своето време с поучителни игри и тестове.

За празници те подготвят съответните програми и ги представят дори на общинските тържества.

Всяка година се организира екскурзии за децата с цел стимулиране да учат и опознават природата и на историята ни. През последните пет години децата от центъра и техните възпитатели посетиха планетариума в Смолян и музеи на българския карст в Чепеларе, Велинград и с. Бътабана.

Стефка ЛАМБРЕВА

На стр. 8

да се защити, за да се затвърди и развие. Но това не била лесна работа. Едва сега започвали истинските борби.

Тъй като броят на богомолците католици се увеличавал, отец Стамов бил принуден да търси по-подходящо помещение. Той избрал къщата на Илия Пейков, която се намира в центъра на селото. Отец Стамов и Илия Пейков сключват договор на 20 февруари 1934 г., който осигурява едно подходящо помещение за параклис и за жилище на свещеника. Фактически този параклис и жилището на свещеника до него се превърнали в енорийска черква за католиците от източен обред в Куклен и енорийски дом за техния свещеник. Тук католиците продължили да се черкуват до 3 януари 1948 г., когато всички вярващи със своя енорийски свещеник се събрали за първи път в новопостроената черква и новия енорийски дом до нея.

1934-А БИЛА ГОДИНА НА ГОЛЕМИ БОРБИ

На 11 август вечерта, при окачване на камбаната, която си били купили, седем души били блокирани в дома на свещеника и държани така цяла нощ, а на другия ден - след като им се съставил акт - били освободени, а камбаната - конфискувана.

Последните дни на септември 1934 г. били най-трагичните дни в историята на нашата енория. Д-р Стамов бил въдворен в София, отец Димитър Грубешлиев лежал болен от нанесения побой (починал на 19 ноември 1934 г.), отец Атанас Бабаев, също бит, не смел да идва вече от Пловдив в селото, за да служи неделната литургия, сестрите също изчезнали с полицейска кола и никой не знаел в момента къде се намират, параклиът бил нападат и прозорците - изпочупени... Всичко това наистина било много голям удар за нашата енория и за нашите вярващи. И все пак те не се отчаяли. А продължили с още по-голяма твърдост да отстояват своите права.

След постъпки от ръководството на Католическата екзархия чак на третия ден сестрите били освободени. Те обаче не се завърнали вече за

постоянно в Куклен. По това време тяхното общество открило къща в с. Покрован. Така Куклен останал и без сестри.

Благодарение на постъпки на местното настоятелство на енорията, на задържаните сестри и на Католическата екзархия в София пред най-висшите органи на държавната власт в края на тази тежка година нещата започнали да се оправят.

В края на ноември най-после пристигнал в Куклен новоназначеният постоянен енорист отец Иван Чекичев. Това било голяма победа и радост за многоизстрадащите кукленски католици. Следващите години борбите продължавали, но лека-полека утихнали, макар че властта винаги давала отрицателен отговор на посто-

Първият му значителен успех е полученото разрешение от народната власт да бие камбаната на параклиса (в края на 1944 г.). На 9 април 1945 г. отец Арсени подава молба до същия кмет на Куклен, в която го моли да се отпусне общинско място за построяването на самостоятелна католическа черква. В съвета се отнасят благосклонно към тази молба, но в момента въпросът не е разрешен. Междувременно се появява възможност да се закупи частен парцел. На 28 декември 1945 г. парцелът е закупен.

От своя страна на 1 март 1946 г. монс. Иван Гаруфалов, който поема през 1941 г. ръководството на Католическата екзархия след оставката на монс. Куртев, изпраща окръжно послание до всички източ-

от тях е изцяло за доизграждането на черквата в Куклен.

На 16 май 1946 г. дядо Гаруфалов пристига в Куклен заедно с архитекта Коста Николов от София, за да огледат мястото и да се направи планът. Той е готов към края на август и на 4 септември 1946 отец Арсени дава знак за започване на изкопите на основите на черквата. На 10 септември изкопите са вече готови и започва наливването на бетон, а на 15 септември 1946 г., неделя, се поставя основният камък.

Към края на 1947 г. черквата и енорийският дом са вече привършени.

А на 3 януари 1948 г. следобед кукленци имат голямото щастие след толкова борби, оплаквания и гонения да влязат за първи път в своя нова

харистинки, изселени през 1934 г., се връщат в Куклен и сестра Стефания поема главната грижа за него. След това отчето е отнесен в католическата болница в Пловдив, където умира през януари 1949 г.; по негово изрично желание той е погребан в двора, пред самата черква в Куклен, където неговият гроб стои и днес.

Малко след процесите срещу Католическата църква от 1952 г., при които са осъдени на смърт блаженият епископ Босилков и блажените отци



От вчерашно до днес

яните молби за разрешение за биене на камбаната и за построяване на нов молитвен дом.

През лятото на 1936 г. отец Димитър Капцаров бил назначен на мястото на отец Иван Чекичев и бил енорийски свещеник до 30 юни 1941.

ЕДНО ЗАБЕЛТЕЛНО ПОСТИЖЕНИЕ - ПОСТРОЯВАНЕ НА ЕНОРИЙСКАТА ЧЕРКВА ПРЕЗ 1946-1947 Г.

След отец Димитър Капцаров за постоянен енорийски свещеник бил назначен отец Арсени Антонов от общността на отците конвентуалци. Между енорийските свещеници, които са работили досега в нашата енория, най-дълго е работил отец Арсени. Цели 23 години той ръководи нашата енория и за нейното процъфтяване жертва най-хубавите години от своя свещенически живот.

Още с пристигането си в Куклен той разбрал, че е необходимо на всяка цена да се осъществи идеята на неговите предшественици - да се построят нова черква и енорийски дом.



нокатолически свещеници в България, в което им се известява, че предстои строеж на нова черква в Куклен и моли свещениците да се притекат на помощ. Самите вярващи от Куклен не остават безразлични към това общо дело и решават и те от своя страна да помогнат с каквото могат. Не остават назад и младежите от енорията. Те представят пиеси - включително и във френския мъжки колеж „Свети Августин“ в Пловдив. Приходът

черква. След водосвет и поръсване на цялата черква и на всички присъстващи отец Арсени служи вечерня. На следващия ден служи първата литургия. И по този начин коледните празници на 1948 г. (7 януари по стария календар) са чествани вече в новия храм за голяма радост на всички.

Малко след това отец Стамов решава да се върне в Куклен. Но здравето му е лошо и той е принуден да лежи. През лятото на 1948 г. сестрите ев-

успенци Камен, Павел и Йосафат, на 12 март 1953 г. е издаден указ, по силата на който се конфискуват в полза на държавата всички църковни имоти на Католическата църква в България. Въпреки че отец Арсени не е обвинен в нищо и не е съден, енорийският дом е конфискуван, както и къщата на сестрите, купена през 1948 г. Отец Арсени и сестрите остават на улицата. Тогава отчето е подслонен в избената стая на дядо Мито Попиванов, а сестра Стефания е настанена в кухнята в дома на същия съсед. Останалите сестри са принудени да напуснат Куклен поради липса на квартири. По-късно в отговор на различни молби от отец Арсени и от настоятелството е решено на свещеника да се приюти в стая от избеното помещение на енорийския дом срещу наем. През юли 1954 г. отчето се пренася да живее там.

Тъй като черквата не е осветена тържествено - както го изискват църковните правила, решено е това да стане на 7 ноември 1954 г. Годината не е избрана случайно: първо - през тази година се навършват 30 лета, откакто нашите енорияши са напуснали Македония и са се преселили в България; второ - защото в тогаваша се навършват 100 години от обявяването на Дева Мария за Непорочно зачата. В навечерието на празника, на 6 ноември, тържествено е посрещнат от вярващите и при биенето на камбаната пристигна Негово високопреосвещенство Кирил Куртев заедно с отец Йордан Карамитров. На другия ден са извършени всички церемонии за осветяване на храма и е отслужена тържествена архиерейска служба с участието на църковния хор от София.

По предложението на самия дядо Куртев отец Арсени прави молба за камбаната, докарана от Кукуш до Казанлък, където стои неизползвана, да бъде преотстъпена на новата черква в Куклен. С разрешението и пълномощното на дядо Куртев трима души от Куклен заминават за Казанлък, за да докарат камбаната (тежи 260 kg) първо до Пловдив - с влак, и след това с каруца - до Куклен. Камбаната пристига на 31 декември 1957 г. Веднага мъжете се организират и издигат камбаната на камбана-

Християнска еволюция

Началото на „Християнска еволюция“ - младежката група при енория „Света Троица“ в Куклен, беше положено през 2000 г. от младия френски доброволец, а сега вече свещеник отец Антоан Рено. Първоначално младежите се събират за цел представяне на пиеси с християнска тематика, създадени от Антоан и представени от нас в различни енории на нашата епархия. С пиесите си участвахме в Младежкия християнски фестивал в Белозем, на който спечелихме трета награда за театър през 2002 г. с пиесата „Стълба към небето“.

Подготвихме също и специална пиеса по случай посещението на папа Йоан-Павел II в България през 2002 г., по време на което той провъзгласи за блажени тримата български отци успенци - мъченици за вярата Камен, Павел и Йосафат. Пиесата имаше за цел да запознае хората от нашата екзархия с техния живот. По-късно беше поставено началото

и на катехизиса за малки деца, воден от сестра Евгения, сестра облатка успенка, и Росица - момиче от групата. Целта на тези събирания с децата беше чрез игри, песни и беседи те да научат повече за християнската вяра, както и да се опитаме да ги възпитаваме в християнски дух на мир и любов помежду ни. Така последваха и първите причастия на малките, но достойни християнчета от нашата черква.

Радваме се, че през всичките тези години младежката група оцеля и се запази първоначалният дух на приятелство и желание да се прави нещо добро в името на Исус Христос. За това специално благодарим на Мартин, който сега е в Италия и се подготвя един ден да го посрещнем като български свещеник успенец и който продължи достойно започнатото от Антоан, на следващите доброволци Бруно, Себастиан и Борис. Благодарение на всички тях през тези години младежите поеха

някои дребни, но съществени инициативи за живота на Църквата в Куклен - изработване на коледни картички за благотворителна разпродажба, с парите от която зарадвахме домове за сираци в Калофер и Хвойна, редовно поддържахме на чистотата в черквата и черковния двор, за което с много желание ни помагат дори най-малките членове на групата.

Духът в групата обнови и пълният е ентузиазъм и желание за работа Жофре - последният доброволец, който възстанови традицията за представяне на прекрасни пиеси с християнска тематика по случай големите християнски празници, писането на нови песни и организирането на различни срещи и мероприятия с младежите за размишление върху Евангелието или върху някой хубав филм.

Можем да се похвалим, че до днес имаме създадени и изиграни около 10 пиеси и скечове, успешно реализирани

много благотворителни инициативи и дейности - посещение на домове за сираци, на старчески домове, както и активно участие в живота на енорията ни. Радваме се, че заедно с Христос и подкрепата на нашия енорийски свещеник отец Даниел Жилие, монах успенец, както и на всички от успенското семейство и с молитвите на нашите приятели „Християнска еволюция“ и днес върви смело напред, макар стъпките по някой път да ни се струват малки и несигурни.

Доказателство за това беше и последната голяма радост в групата - първото причастие на Габриела (на 9 години) точно на Възкресение Христово. Какво по-голямо обещание за бъдещето на Църквата в България от това точно в годината на 150-годишния юбилей на нашата екзархия.

За всичко това бъди благословен, Господи!

Да дишаме чистия въздух на Духа

От стр. 1

те Духа Светаго" - каза Той на апостолите вечерта на Възкресението, придружавайки тези думи с един изричен жест: Той „духна“ върху тях (срв. Ин. 20, 22). Така Той показа, че им предава Своя Дух, Духа на Отец и Син. В тържествеността на този празник Писанието още веднъж ни казва каква трябва да е общността, какви трябва да бъдат ние, за да получим дара на Свети Дух. В мястото, което описва събитието Петдесетница, свещеният автор припомня, че апостолите се намират заедно на едно само място. Това „място“ е „горницата“, където Исус извърши Тайната вечеря със Своите апостоли, или където Той им се яви възкръснал. Това помещение - може да се каже - стана „престол“ на раждащата се Църква (срв. Деян. 1, 13). Ето защо, не наблюдайки толкова на физическото място, Деяния на апостолите отбелязва тяхното вътрешно състояние: „Те всички единодушно прекарваха в молитва“ (Деян. 1, 14). Следователно задружието между апостолите е условието, за да дойде Свети Дух, а предпоставка за задружието е молитвата.

Скъпи братя и сестри, това условие е в сила и за Църквата от днес, то е в сила и за нас, които сме събрани тук. Ако искаме Петдесетница да не бъде принизена единствено до обредност или едно възпоменание - било то и прекрасно, а да бъде едно действено спасително събитие, ние трябва да се подготвим духовно в очакване на дара Божия чрез смирено и мълчаливо слушане на Словото. За да се възобнови Петдесетница в наше време, Църквата трябва може би - ако е воля Божия - по-малко да се „безпокои“ за дейности, а да бъде посветена повече на молитвата. На това ни учи Майката на Църквата, Пресветата Дева Мария, съпруга на Свети Дух...

За да бъде показан Свети Дух в разказа за Петдесетница, Деяния на апостолите използва два образа: образа на бурята и на огъня. Очевидно евангелист Лука има предвид богоявлени-

ето на Синай, разказано в книга Изход (19, 16-19) и във Второзаконие (4, 10-12.36). В древността бурята е виждана като белег на Божественото могъщество, пред което човек се чувства подчинен и ужасен. Но аз искам също да подчертая една друга гледна точка: бурята е описана като „силен вятър“ и това кара да се мисли за въздуха, който разграничава нашата планета от другите и ни позволява да живеем на нея. Това, което е въздухът за биологичния живот, Свети Дух е за духовния живот. И както съществува атмосферно замърсяване, което отравя природата и живите същества, така съществува замърсяване на сърцето и на духа, което умъртвява и отравя духовното съществуване. По същия начин както не трябва да се приучваме към замърсяване на въздуха - ето защо екологичната защита днес е толкова водеща - така трябва да се отнасяме към всичко онова, което разрушава духа. Ала изглежда, че без трудност се приучваме към многобройните замърсяващи продукти, които замърсяват духа и сърцето и които битуват в нашето общество - например образите, които привличат към удоволствие, насилие или принижаване на мъжа и на жената; към това, изглежда, се привиква лесно. И това е свобода, казват някои, без да се признава, че всичко това замърсява, отравя душата най-вече на новите поколения, а след това като завършек поставя в зависимост самата свобода. Метафората с бурния вятър на Петдесетница ни кара да мислим колко добро е да се диша чист въздух било с дробовете, т.е. физически, било със сърцето, т.е. духовно - чистият въздух на Духа, който е Любов!

Друг образ, който намираме в Деяния на апостолите, е огънят. В началото споменах за сравнението между Исус и митичния образ на Прометей, който извиква един особен аспект на модерния човек. Завладяло енергията на космоса - „огъня“, човечеството, изглежда, днес се определя като Бог и иска да преобрази света, изключвайки, слагайки настрана или дори отхвърляйки Твореца на вселена-

та. Човекът не иска да бъде повече образ на Бог, а само себе си. Обявява се автономен, свободен, зрял. Очевидно подобно поведение открива едно не съвсем истинско отношение с Бог, последици на един грешен образ, който си е изградил за Бог, като блудния син от евангелската притча, който вървеше, че може сам да се осъществи, отделийки се от дома на баща си. В ръцете на един подобен човек „огънят“ и неговата безкрайна сила стават опасни. Той може да се обърне срещу живота и срещу самото човечество, както за жалост го е показала историята. За вечно предупреждение остават трагедиите в Хиросима и Нагазаки, където атомната енергия, използвана за военни цели, приключи със сеене на смърт в нечувани размери.

Наистина могат да се открият много примери по-малко вредни, но в същото време симптоматични в реалното всекидневие. Свещеното писание открива, че енергията, способна да разтърси света, не е една безименна и спяща сила, но е действителна на Духа Божий, който се

носеше над водата (срв. Бт. 1, 2) в началото на сътворението. Исус Христос „донесе на земята“ не живителната сила, която вече пребъдваше в нас, но Свети Дух, т.е. Божията любов, която „обновява лицето на земята“ почиствайки я от злото и освобождавайки я от властта на смъртта (срв. Пс. 103/104, 29-30). Този чист „огън“ - съществен и личен - огънят на любовта, е слязъл над апостолите, събрани в молитва с Дева Мария в горницата, за да направи от Църквата продължение на обновяващото дело на Христос.

Накрая една последна мисъл, взета от разказа в Деяния на апостолите - Свети Дух побеждава страха. Знаем как апостолите се бяха оттеглили в горницата след залавянето на техния Учител и бяха изолирани от страх да не изпитат същата съдба. След възкресението на Исус този тежен страх не изчезва изведнъж. Но ето, че след Петдесетница, когато Свети Дух застана над тях, същите тези излязоха навън без страх и започнаха да възвестяват на всички благата вест за Христос разпнат и възкръснал. Няма-

ха никакъв страх, защото се чувстваха в ръцете на по-силния. Да, скъпи братя и сестри, Духът Божий, където влиза, изгонва страха. Прави ни да знаем и да чувстваме, че сме в ръцете на всемогъществото на Любовта - каквото и да се случва, Неговата безкрайна любов не ни оставя. Показва го свидетелството на мъчениците, куражът на изповедниците за вярата, смелият устрем на мисионерите, прямотата на проповедниците, примерът на всички светци, някои дори юноши и деца. Свидетелства го самото съществуване на Църквата, която въпреки ограниченията и грешките на хората продължава да пресича океана на историята, подтиквана от Божия полъх и оживотворена от Неговия очистващ огън. С такава вяра и такава радостна надежда повтаряме днес чрез застъпничеството на Дева Мария: „Изпрати Твоя Дух, Господи, за да обнови земята!“

Benedictus PP XVI
(Със съкращения)

Нови книги

Наскоро за първи път на български език излезе книгата „Спомени“, написана от самия свети Йоан Боско, която разкрива живота на светеца от ранно детство до времето, в което неговото дело достигна разцвет.

Издават Салезиани на Дон Боско и издателство „Изток-Запад“. Цената на книгата е 7 лв. за брой, а при закупуване на 5 броя - по 5 лв. едната.

„Спомени“ може да бъде поръчана в казанлъшката енория „Свети Йосиф“ на тел. 0431/62 115 или купена от ено-

рийските храмове на Католическата апостолическа екзархия.

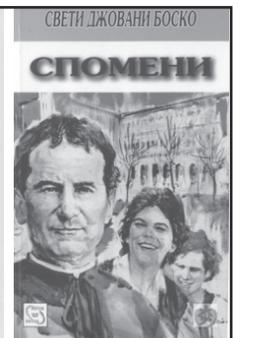
В края на миналата година излезе от печат и илюстрираната книга за деца „Дон Боско“. Цената ѝ е 1 лв.

Книжката може да бъде поръчана в казанлъшката енория „Свети Йосиф“ на тел. 0431/ 62 115.

Салезианите на Дон Боско предлагат на български език и книгата „Доменико Савио“ на Терезио Боско - впечатляващ разказ за живота на „малкия“ светец, подходящ за деца от всички възрасти.

Творбата е издадена от Салезиани на Дон Боско; цената ѝ е 2 лв.; за поръчки тел. 0431/ 62 115.

9 ИСТИНА
VERITAS
Брой 5 (1438)
май 2010 г.



От вчераш до днес

От стр. 8

рията, така че на Коледа (7 януари) 1958 г. по стария календар над Куклен се разнася радостен звън на кукушката камбана.

РАЗШИРЕНИЕ НА ЕНОРИЯТА С ПРИСТИГАНЕТО НА ПРЕСЕЛНИЦИ ОТ С. ПОКРОВАН

През 1958 г., по време на одържавяването на земите, от страх, че няма да могат вече да си изкарват прехраната, значителна част от населението на село Покрован (до Ивайловград) се изселва. Знаейки от сестрите евхаристинки, които обслужват черквата и вярващите в двете села, че в Куклен както в Покрован има източнокатолическа черква, голяма група преселници решава да се установи в с. Куклен, което има също предимството да се намира близо до Пловдив, където съществуват повече възможности за работа.

Първите им години в Куклен

не са лесни, но с много труд и взаимопомощ скоро всички семейства си построяват къщи. С помощта на отец Арсени, на отец Купен и на сестрите хората успели да се включват добре и в живота на енорията.

1962-1963 Г. - ПОСЛЕДНИТЕ ГОЛЕМИ ТРЕВОГИ

През юни 1962 г. след излизането си от затвора отец Купен Михайлов е назначен за помощник енорийски свещеник в кукленската енория. Всичко върви добре, но през септември отец Арсени получава от местната власт съобщение, че в седемдневен срок трябва да освободи помещението, където живее, за да се прави там медицински център. Тъй като има нотариален акт на свое име, той не се съгласява. Местната власт започва процес. През април 1963 г. със съдействието на Комитета за вероизповеданията се постига договорка с местната власт коридорът, който съединява къщата с черквата, да се прис-

пособи за жилище на свещеника. На 21 май започва строежът на две стаички за двамата свещеници и след един месец те се пренасят в новата квартира.

СВЕЩЕНИЦИТЕ ОТ 1964 Г. ДО ДНЕС И ВРЪЩАНЕТО НА ПЪРВИЯ ЕНОРИЙСКИ ДОМ

През август 1964 г. поради липсата на свещеници в Никополската епархия отец Арсени е помолен да отиде да служи в с. Ореш. Тогава отец Купен става енорийски свещеник на енория „Света Троица“. Той изпълнява грижливо тази длъжност до 1983 г., когато е назначен в Бургас. След него отец Евтими Манолов, йеромонах успенец, става енорийски свещеник; той почива от рак през 1992 г. След него отец Кирил Дойчев служи в енорията до назначението на отец Даниел Жилие на 1 октомври 1995 г. До днес той обслужва енорията.

През 1992 г. първият енорийски дом, конфискуван през

1953 г., е върнат на Църквата. Сградата е ремонтирана и служи пак като енорийски дом.

ЦЕННАТА РАБОТА НА СЕСТРИТЕ ЕВХАРИСТИНКИ В СЛУЖБА НА ЕНОРИЯТА

Трябва също да подчертаем важната роля на сестрите евхаристинки за живота на енория „Света Троица“ в Куклен. Още в Долно Тодорак от 1911 г., след това през тежките първи години на енорията (1933-1934) и от 1948 г. до днес с голямо усърдие и самопожертвувателност те обслужват черквата и помагат на свещениците. Освен това се занимават и с християнското обучаване на децата и с подпомагане на болните и нуждаещите се. Като пример на дълго, вярно и усърдно обслужване на енорията можем да споменем сестра Агата Момина (1928-2007), която над 40 години и до последните си дни отдава силите си за доброто развитие на енорията ни.

ЖИВОТЪТ НА ЕНОРИЯТА ДНЕС

Днес енорията ни брои около шестдесет семейства. Освен със самите църковни служби животът на енорията се развива чрез катехизиса за

децата, воден с преданост от Росица Стайкова (млада енорияша), чрез дейностите на младежите и чрез местния съвет на „Каритас“.

Благодарение на „Каритас“ през 2000 г. се открива център за извънучилищна подготовка, за който сега отговаря Стефка Ламбрева, също млада енорияша.

През 2004 г. стартира проект, наричан „Домашен социален патронаж“, който позволява обслужването у дома им на 40 стари и болни хора от всички етноси и вероизповедания. Д-р Пенка (Запрана) Бакърлиева, лекарка пенсионерка, беше изцяло отдадена на този проект, който обаче спря наскоро поради липса на финансиране.

В първите години нашата енория е страдала от тежки отношения с местната власт. А сега се радваме на добри отношения. В това виждаме Божията милост към нас. За това и за много други дарове Му благодарим от все сърце и Му поверяваме бъдещето на енорията ни както и на Източнокатолическата църква в България, която празнува тази година 150-ия си юбилей.

Отец Даниел ЖИЛИЕ, АА

Към католическата младеж в България И към всички, които желаят да се присъединят

Девет месеца молитва за младежите в България и в целия свят
Девета, последна година

Да бъдем светлината на света...

ОТ АПРИЛ ДО ДЕКЕМВРИ
ЮНИ

Да се молим за младежите, които чрез вярата и любовта си към Бог успяват да носят в света светлината на надеждата.

Нашият църковен учител свети Йоан Златоуст е казал: „Ако за слепеца е бедствие да не може да види слънцето, то колко голямо бедствие е за християнина да не се моли непрестанно и да не допуска чрез молитвата в душата си Христовата светлина.“

Христовите апостоли както и всички техни последователи - приемници на Неговото учение, са призвани да носят светлината на света. („Вие сте светлината на света“ Мт. 5, 14). Всеки, който вярва и обича Бог, е носител на тази светлина, понеже е носител на Христовото учение, защото Светлината на света е Сам Христос („Аз съм светлината на света; който Ме последва, той не ще ходи в мрака, а ще има светлината на живота“ - Ин. 8, 12; „Съществуваше истинската светлина, която просветява всеки човек, идващ на света“ - Ин. 1, 9). Истинските Христови последователи могат да бъдат „светлина в Господа“, като „чеда на светлината“ според посланието на свети апостол Павел до ефесяни:

„Вие бяхте някога тъмнина, а сега сте светлина в Господа; постъпвайте като чеда на светлината, защото

плодът на Духа се състои във всяка доброта, правда и истина“ (5, 8-9).

Нещо, в което можем да сме сигурни, е, че вярата и любовта към Бог изпълват човека със светлина и надежда, и то не защото човек сам от себе си може да го направи, а защото той получава това като подарък от Бог. Приемайки Истинската светлина, човек не я крие, а напротив - иска да я сподели с всеки, който все още живее в тъмнината. Това не винаги е лесно, дори бихме казали, че е доста трудно, защото със светлината се откриват лошите дела, които хората се опитват да прикриват; за тях е болезнено да бъдат изобличени. Труден е пътят към покаянието, т.е. отричането от собствения греховен път, но колкото и да е труден, християнският начин на живот винаги буди дълбоки чувства на уважение и възхищение дори у най-отдалечилия се от светлината човек (макар понякога неговото отношение да е скрито зад насмешка).

Нека се вслушаме в думите на свети Йоан Златоуст и нека приемаме Божията светлина всекидневно и дори непрестанно в молитвата. И нека с това станем проводници на тази светлина и за всеки, с когото се срещаме. Нека приемем от Източника любовта и надеждата и станем проводници на тези неизмерими дарове.

„Милостиви Отче,
Ти, който си възлюбил всеки човек безкрайно и не искаш никой да остане в тъмнина, а да получи радостта да живее в светлината,

дай на всеки, който се уповава на Теб и отговаря на тази Твоя любов, да носи Теб в сърцето си - Светлината на света, която да го озари.

Моля те да изпратиш Своя Дух над онези, които се надяват на Теб.

Направи да бъдем верни на свидетелството за Исус - нашия Господ и Спасител, така че цялата земя да дойде да Те прослави.“

Младежко молитвено движение НИКА

В светлината на Пета славна тайна - Света Богородица е увенчана за Царица на небето и земята

Отче наш...
Радвай се... (10х)
Слава на Отца...

Блажени Евгений, Камен, Павел и Йосафат, мъченици за вярата - бъдете светлина за нас!

Свети Йоане, Предтеча Господен - моли се за нас!

...И СОЛТА НА ЗЕМЯТА

100-годишен юбилей в енория „Пресвето Сърце Исусово“

В неделята на Божието милосърдие в черквата „Пресвето Сърце Исусово“ в град Раковски беше отбелязан един необичаен юбилей - 100-годишнината от рождението на баба Тинка Говедарска (Каукова). Това е първото по рода си събитие в енорията ни и е един

особено интересен и рядък шанс да бъдеш свидетел на подобен факт. Заедно с многобройното си семейство юбилярката участва с голямо желание в светата литургия. Отец Димитър Димитров отбеляза в проповедта си:

„Това е може би първият случай в нашата енорийска общност да се достигне до тази толкова почитаема 100-годишна възраст. Може да се замислим колко неща са преминали през тази жена и колко голяма нужда от вяра е имало в нея, за да създаде толкова многобройно семейство, колко драми и радости е имало в живота ѝ - било на деца, внуци, правнуци и пра-правнуци. В живота си тя става свидетел на I и на II световна война, на бедността, на насилията през тоталитарния режим и трудностите в обикновеното трудово всекидневие. Всичко това тя е посрещнала с

помощта на Бог, с упованието си в Бог и с любовта си към Бог.“

Столетницата получи много поздравления и подаръци, а лично за нея прозвуча и „Многоя лета“, изпълнено от младежкия хор. Отец Димитър връчи специален Поздравителен адрес от името на енорийската



общност, в който се казва: „По повод стогодишнината от Вашето рождение! Заедно с Вас и Вашите близки и ние, енорийската общност, благодарим на Бог за дарения Ви дълъг живот и благодатите, с които Ви обсипва през него. Честитейки Ви, в усърден молитвен дух сърдечно Ви пожелаваме още много радости и утеха от Възкръсналия Господ, здраве и живот в мир и в Божията близост по примера на онези благочестиви старци, които Свещеното писание възхвалява!“

На многоя лета!

Пена ШОПОВА

Да се стремим към Бог

От стр. 5

ето „аз“, тогава нашият враг, дяволът, ще се стреми да ме държи в това положение, като действа върху чувствата ми; обратно - ако аз се стремя към Бог, тогава и Свети Дух ще ми дава благодатните дарове, като действа повече върху разума ми“, напомни в края на втория ден отец Джермано.

Третия ден отец Марани се спря на темата свещеника като мистагог на Божия дар. Мистагогия означава да въведеш един вярващ вътре, в самото отслужвано тайнство. И затова не е достатъчен само катехизисът, не е достатъчно само да обясним на кандидатите за тайнствата на живота на Исус, но трябва да им помогнем да преживеят самото тайнство. Цитирайки Евангелието от Йоан 15, 1-15, където Исус говори за лозата и пръчките, отец Джермано посочи, че ако в основата на лозата има „пречка“, сокът от лозата много трудно или дори изобщо не би могъл да влезе в пръчките; така и Свети Дух ще действа, ако не намери пречка у нас. Светлата Църква, общността на кръстените жи-

вее от тайнствата, но винаги съществува голямото риск да забравяме на отдалечените от вярата да се доближат до тайнствата, припомни проповедникът. Какъв смисъл даваме на тайнствата, които отслужваме? Днес не се вярва много на светите тайнства, посочи отец Джермано, поради факта, че в нашата пасторска работа липсва мистагогията. Побойно отец Марани се спря на тайнството на покаянието и светлата изповед. Това тайнство е наричано от Светите отци „пайдея“ - педагогика, и „фармакос“ - лекарство, за вярващите. Свещеникът в изповедта трябва да не допуска нито

формализма от едно просто изброяване на греховете, нито психологизма от едно просто събеседване с каещия се грешник. Да бъдем икономии (разпоредници) на тайнството свещенство, означава да сме изпълнени от апостолски устрем (виж 1 Кор. 9, 26), апостолът е живот в Христос, а нашата мисия започва от самото начало, от това „Да бъдем с Исус“.

В последния, четвърти ден



на духовните упражнения отец Джермано се спря на ролята на Божието слово в апостолата на свещеника, като цитира словото на папа Бенедикт XVI върху псалм 108: „Само вярата в Словото, което благовестиш, е в състояние да победи злото, това Слово, което действа поетапно и което никога няма да остане безплодно.“ Накрая отчето се спря на прошката - Божията прошка в Христос, от една страна,

и от друга страна - човешката прошка. Онези, които обвиниха Исус, бяха първосвещениците, книжниците, фарисеите, целият народ, цялото човечество и пред това обвинение Исус мълчи, Бог мълчи, но мълчанието на Бог намира отговор в смъртта на Сина. Исус умира на мястото на Варава (на еврейски „Бар-Хабба“ означава „без баща“, както Каин се чувстваше без баща, когато уби Авел), умира на мястото на убица, но умира, мълчейки. Всички мъченици, пролели кръвта си за Бог, участват в мълчанието на Исус. Исус умира за живота на света, заключи отец Джермано, и в Него Бог прощава на човека греха.

Наистина за всички нас ще останат незабравими и много плодотворни тези духовни упражнения, за което благодарим на Бог, благодарим на отец Джермано и на нашия епископ монс. Петко Христов, на домакина ни отец Корrado, енориста на Белене, и се надяваме в бъдеще да имаме отново толкова силни духовни упражнения.

Свещеник Койчо ДИМОВ,
енорист на Бърдарски геран

Да помним тази изложба

От стр. 6

обща интелигентност и широка култура. Често ще го видим с фотоапарат или тв камера в ръце при хроникарването на църковни събития и празници не само в Казанлъшко, но и на други места в българските католически храмове. Творческата му биография включва значителен брой творби от различни жанрове - художествени фотографии, пейзажи, плакати, пътеписи, фотожурналистика и др. Многократен носител е и на награди, от които през миналата 2009 г. две първи: „Снимка през стената“ и за „Промени в природата“.

И какво по-хубаво и радващо от това, че случващото се става в периода на очакването и подготовката на юбилей - 150-годишнината на Католическата църква от източен обред в България. Ако отново споменем заглавието на фотоесето „Вяра, по-силна от огъня“, усещаме за пореден път и значението на стиха, изписан на лицевата страна на юбилейната месечна молитва: „За всичко благодарете... Духа не угасяйте!“ (I Сол. 5, 18-19).

Боян КРИВОШИЕВ

10 ИСТИНА
VERITAS
Брой 5 (1438)
май 2010 г.

Наясно ли си колко струваш?

Алфредо с посърнало лице седна до приятелката си Мария, за да пият по едно кафе. Потиснат, той започна да излива пред нея тегобите си. Работата не върви, парите не стигат, с жена си нещо не се разбират, вече не е сигурен в себе си...

- Че какво ли ми е наред? - заключи мрачно той. - Изобщо... пълна скръб.

Мария бръкна в чантичката си и извади банкнота от 50 евро.

- Алфредо, искаш ли тази банкнота?

Мъжът се посмути в началото, но после рече твърдо:

- Разбира се, Мария. Че това са 50 евро! Кой няма да ги вземе?

Мария взе банкнотата и я

мачка в ръце, докато тя стана на топчица.

- А сега искаш ли я?

- Мария, не разбирам какво правиш! Но 50 евро са си 50 евро. Разбира се, че ще ги взема!

Мария разгъна парите, хвърли ги на пода и ги стъпка. После вдигна банкнотата - мръсна и нагъната.

- Още ли я искаш?

- Виж какво, Мария, нищо не разбирам... Но това си остава една банкнота от 50 евро и докато не я скъсам на парченца, тя не губи стойността си.

- Значи, Алфредо, трябва да знаеш, че ако и понякога нещата да не се нареждат, както ти ги искаш, въпреки че понякога животът те сбръчкава и те смачква, ти продължаваш

11 ИСТИНА
VERITAS
Брой 5 (1438)
май 2010 г.

да струваш толкова, колкото винаги си струвал. Това, което е важно да се запита, е колко ти е в действителност цената, а не колко си се сринал в даден момент.

Алфредо заби поглед в Мария, без дума да продума, докато посланието ѝ си проправяше път в съзнанието му.

Мария подхвърли намачканата банкнота към него и със съчувствителна усмивка каза:

- Взemi, пази я. Когато се почувстваш зле - извади я и си припомни този разговор. Но... дължиш ми нови 50 евро. На ли и на друг приятел трябва да демонстрирам примера, когато опре до мен!

Почти винаги има многобройни пътища за постигане на целите. Стига човек действително да ги иска.

От испански: М. Г.

Религия, Библия, икуменизъм

(Продължава от миналия брой)

Всички религии се основават на нещо, дадено на човека там, където живее. Във всички религии има изявата на някакво откровение, както и се предлага някакъв път към спасение. Никъде Бог не се оставя без свидетели. Свещеното писание свидетелства за това: „Бога Живий, Който е сътворил небето и земята, морето и всичко, що е в тях, Който в миналите поколения остави всички народи да вървят по своите пътища, макар че не преставаше да свидетелствува за Себе Си“ (Деян. 14, 15-17). Откровението не е запазена марка на юдеохристиянството. Бог се открива и действа също и другаде. Всяка човешка група получава по специфичен за себе си начин своята опитност за Бог, преминава през свои конкретни събития, обособява свои ритуали. Дори да носят общи черти, те все пак са различни. Всички религии - от най-обикновените до най-неясните или извратените - имат нещо, което да кажат и което да научат.

Откровението не е в обмена на знание, както и не е откровение на доктрина. То е среща, в която Бог ни води. Доктрините са нашият опит да го изразим. Ние няма да намерим Бог само чрез нашите усилия, интелектуални действия или благочестие. Срещата е по негова инициатива, която не зависи от нас.

Наистина това е откровение извън Евангелието, но това откровение има някакъв ефект и би намерило своята пълнота в пълното откровение, което е Христос.

Макар и всяка религия да се основава на някакво откровение, тя не се ограничава само до него. Тя включва и това как дадената група приема, живее и предава онова, което лежи в основата ѝ.

Религията е набор от символически структури (митове, ритуали, догми, институции, др.), свидетелстващи за откровението - основател, вплитайки и пренасяйки го в човешката реалност. Без това пренасяне откровението ще бъде вре-

менно явление, мимолетно и без последици.

От друга страна, тези структури с институционализиране на събитието са изправени пред угрозата да разрушат в някаква степен откровението. С придаването на човешка форма е възможно да настъпят и промени. Дали това изкривяване е неизбежно? То идва основно от разстоянието във времето и разликите между Бог - човек и идея - образ, разлики, които правят възможни всякакви отклонения, нарушения и погрешно тълкуване.

Понякога религиозните структури се абсолютизират и оприличават на Бог, на доктрини или обреди. Обожествява се това, което отразява Бог, но не е Бог. Така се стига до идолопоклонство, което винаги е изкривена истина.

Диалогът трябва да доведе до двустранно израстване. Той не може да бъде установен, ако двете страни са убедени, че са абсолютно прави. Когато вярваме, че притежаваме изключителна истина, и смятаме, че позицията на другия е напълно погрешна, ние се стремим да го убедим. В най-добрия случай при такива отношения бихме се ръководили от определени етични принципи. За диалог с истинско ангажиране трябва да признаем, че религиозната вяра на другия е въз основа на опитност на откровението.

Не би могъл да се осъществи диалог, ако не смеем да изразим своята си собствена идентичност или убеждение, избягвайки конфронтацията. Всеки трябва да приеме предизвикателството да бъде питан, критикуван по всеки въпрос, свързан с неговата вяра и да я защитава като истина.

Конфронтацията ще се отрази положително върху собствената ни вяра, защото ще спомогне да се задълбочи нейното разбиране. Не можем да опознаем другия, ако не познаваме себе си. Срещата с религията на другия би спомогнала за развиването на нашата собствена. Би показало неща, които сме занемарили, би довело до преоткриване на

собствената ни идентичност. Така освен всичко друго диалогът би имал за цел да провокира самоанализ, развитие и промяна. Това, което казват други, ни показва нашите слабости, нашите отклонения, които ние не винаги успяваме сами да възприемем. Една жива духовност позволява да бъде трансформирана. Бог не ни моли да останем едни и същи, но Той ни призовава да станем - по думите на апостол Павел - нови създания. Често пъти християнинът е изобразяван с образа на поклонника, на пътешественика. Исус каза: „Аз съм пътят“, а апостол Павел сравнява християнския живот със състезанието. Така вярващите са приканени да се движат напред, а не да спрат на едно място в хубавата си къща - колкото и да е хубава, колкото и да е духовна. Тази тема за поклонничеството не е запазена марка на християнството, тя е присъща и на юдаизма, и на исляма.

Христос, Логоса е център на всички религии, а не християнството. Той е повече от християнството. Христос предлага един нов стандарт. По-конкретно - кръста и възкресението. Възкресението - защото то ни довежда до новия живот, към който сме призвани. Кръста - защото той показва, че Оня, който носи в себе си присъствие и прошка от Бога, приема да умре.

Библията, в частност Стария завет, свързва евреи и християни. Чрез Исус Христос Библията на Израел е дошла при тези, които не са евреи, за да стане тяхна Библия. В посланието си към ефесяни апостол Павел ни казва, че чрез Христос е разбита преградата между избрания народ на Израел и останалите, правейки един общ народ (срв. Еф. 2, 11-14); чрез Него Богът на Израел става и наш Бог, Бог на всички народи.

Вярата и религията са неразделни. Вярата прави религия от една религия. Без вярата религията би била просто институция.

(Следва)

Юлиан АТАНАСОВ

Раздел втори Седемте тайнства на Църквата Глава първа Тайнствата на християнското въведение

Член 1 Тайнството Кръщение

Приобщени в Църквата - тялото на Христос

1270 „След като са преродени в Божии синове [чрез Кръщението, кръстените], се считат задължени да изповядват пред хората вярата, която са получили от Бог чрез Църквата“ (CONCILIUM VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 11: AAS 57 (1965) 16) и да участват в апостолската и мисионерската дейност на Божия народ (Вж. CONCILIUM VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 17: AAS 57 (1965) 21; ID., Decr. Ad gentes, 7: AAS 58 (1966) 956; Ibid., 23: AAS 58 (1966) 974-975).

Свещеността връзка на християнското единение

1271 Кръщението изгражда основата на общението между всички християни, което се отнася и за онези, които още не са в пълно общение с Католическата църква: „В действителност тези, които вярват в Христос и са получили законно Кръщението, се намират в известно общение с Католическата църква, макар и да не е съвършено. Оправдани чрез вярата, получена при Кръщението, те се приобщават в Христос и носят с пълно право името християни и на свой ред се признават от синовете на Католическата църква като братя в Господа“ (CONCILIUM VATICANUM II, Decr. Unitatis redintegratio, 3: AAS 57 (1965) 93). „Следователно Кръщението е свещеността връзка на единството, съществуващо между тези, които са били възродени чрез Него.“ (CONCILIUM VATICANUM II, Decr. Unitatis redintegratio, 22: AAS 57 (1965) 105).

Един незаличим духовен белег...

1272 Въчленен в Христос чрез Кръщението, кръстеният става сходен с образа на Христос (Вж. Рим. 8, 29). Кръщението белязва християнина с незаличим духовен белег (характер) на неговата принадлежност към Христос. Този белег не може да се изтрие от никакъв грях, дори ако грехът пречи на Кръщението да принесе своите плодове на спасението (Вж. CONCILIUM TRIDENTINUM, Sess. 7a, Decretum de sacramentis, Canones de sacramentis in genere, canon 9: DS 1609; Ibid., Canones de sacramento Baptismi, canon 6: DS 1619). Дадено веднъж завинаги, Кръщението не може да бъде повторено.

1273 Включени в Църквата чрез Кръщението, вярващите са получили тайнствен характер, който ги посвещава за християнския религиозен култ (Вж. CONCILIUM VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 11: AAS 57 (1965) 16). Кръщелният отпечатък прави християните способни и ги задължава да служат на Бог с живо участие в светата литургия на Църквата и да упражняват своето кръщелно свещенство със свидетелството за свят живот и действена любов (Вж. CONCILIUM VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 10: AAS 57 (1965) 15-16).

1274 „Печатът на Господа“ (Вж. SANCTUS AUGUSTINUS, Epistula 98, 5: CSEL 34, 527 /PL 33, 362/) е печатът, с който Свети Дух ни белязва „в деня на изкуплението“ (Еф. 4, 30) (Вж. Еф. 1, 13-14; 2 Кор. 1, 21-22). „Кръщението е печат за вечния живот“ (SANCTUS IRENAEUS LUGDUNENSIS, Demonstratio praedicationis apostolicae, 3: SC 62, 32). Вярващият, който би „запазил този печат“ докрай, т.е., който ще остане верен на изискванията на своето Кръщение, ще може да си отиде „белязан със знака на вярата“ (Prex Eucharistica I seu Canon Romanus: Missale Romanum, editio typica (Typis Polyglottis Vaticanis 1970) p. 454), с вярата на светото Кръщение в очакване на блаженото съзерцание на Бог - изпълнението на вярата - и с надеждата за възкресение.

Накратко

1275 Християнското въведение се осъществява от трите взаимосвързани тайнства: Кръщението, което е началото на новия живот; Миропомазването, което е негово утвърждаване; Евхаристията, която храни ученика с Тялото и Кръвта на Христос за преобразуването му в Него.

1276 „И така, идете и научете всички народи, като ги кръщавате в името на Отца и Сина и Светаго Духа и като ги учите да пазят всичко, което съм ви заповядал“ (Мат. 28, 19-20).

1277 Кръщението представлява раждане за нов живот в Христос. По волята Божия то е необходимо за спасението, както и самата Църква, в която ни въвежда Кръщението.

1278 Основният обред при Кръщението се състои в потапяне на кръщавания във вода или поливането на главата му с вода, като се призовава Света Троица: Отец, Син и Свети Дух.

1279 Плодът на Кръщението, или кръщелната благодат, е съдържателна реалност, която допринася за опрощаване на първородния грях и на всички лични грехове; раждането за нов живот, чрез който човек става приеман син на Отец, член на Христос, храм на Свети Дух. Чрез самия факт кръстеният се вчленява в Църквата, Тяло на Христос, и става съчастник в свещенството на Христос.

Из „Катехизис на Католическата църква“

Пред нас е книгата „Исус от Назарет“ на Йозеф Ратцингер - папа Бенедикт XVI, излязла на български език наскоро в превод на Георги Каприев. Тя ни представя Христос, без на пръв поглед да ни казва нещо по-различно за Него от това, което вече знаем. Но колкото

ЙОЗЕФ РАТЦИНГЕР
БЕНЕДИКТ XVI

ИИСУС
ОТ НАЗАРЕТ

ИЛАСТРАЦИЯ КЪМ „КРИТИКА И ХУМАНОИЗЪМ“
ЕПИСКОПСКА КОНФЕРЕНЦИЯ НА КАТОЛИЧЕСКАТА ЦЪРКВА В БЪЛГАРИЯ

извън този метод и преминаване към „каноничната екзегеза“, защото Писанието може да се разбере правилно, ако се разглежда цялостно и не просто като литература, а във връзка с народа на Израил - Божия народ, чието начало е у Бог и който реално живее в историческото

време.

Папа Бенедикт XVI винаги анализира Исус откъм общността Му с Отца, защото само така Спасителят може да бъде правилно разбран и винаги актуален. От втората половина на XX в. многото реконструкции от различни автори на образа на Исус се опитват да ни го обяснят, но Той си остава най-логичен и разбираем, както е описан в Светото писание - това е мнението на автора на книгата.

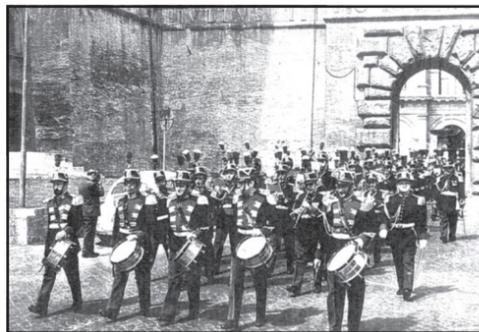
Забележителни са главите „Проповедта на планината“, „Господнята молитва“, „Големите Йоанови образи“ - но само те ли?! Ратцингер тълкува многозначно образи, действия и притчи от Писанието. Цяла-

та творба носи печата на голямото вдъхновение, с което е създадена сякаш на един дъх, както се и чете! Пределната яснота на научно-богословския език и емоционалната му наситеност са предпоставка за възприемане на книгата не само като научно произведение, а и като високохудожествена творба. Разбира се, това се дължи в силна степен и на съвършения превод на Г. Каприев - сякаш оригиналът е писан на български.

При прочита на „Исус от Назарет“ - с представените там притчи, образи и символи, където Христос ни става по-близък, по-познат, а всички действия, свързани с Него, са белязани със значимостта в безкрайността на времето - усещаме как в нашето „днес“ много неща губят значението, стават дребни и маловажни, усещаме как може би най-ползотворните ни часове са часовете за молитва, часовете, прекарани в черквата, в християнската общност или в тих разговор с Бог.

С нетърпение очакваме продължението на книгата - един втори том, както сам авторът споделя замисля си.

М. ХИЛДЕГАРД



„Папският марш“ на 60 години

На 10 април 1819 г. Джовани Мария Ферети е ръкоположен за свещеник, а на 21 юни 1846 г. е избран за папа Пий IX (1846-1878). Известен е с най-дългия понтификат в историята на папството - над 32 години.

През 1869 г. папа Пий IX празнува много тържествено 50-годишен свещенически юбилей. По това време известният френски композитор Шарл Гуно (1818-1893) е в стихията си. Той е страстен католик и голям почитател на папата. Решава да го поздравява за юбилей, като му посвещава Marche pontificale - „Папски марш“. Събраните на площада повече от 100 хиляди богомолци поздравяват любимия папа и опиянени от музиката, викат на бис марша още четири пъти. Папа Пий IX слиза и дружески поздравява композитора. След това събитие „Папският марш“ остава като незабравимо преживяване. По това време папските държави имат собствен химн, написан от австрийския военен композитор Викторин Халмайер, който се изпълнява при тържества почти цял век. Папа Пий XII (1939-1958) обявява 1950 г. за Юбилейна свещена година. Започват приготовленията за честването

на годината. Капелмайсторът на папската гвардия Антонио де Лука се осмелява да предложи на папата „Папски марш“ за тържественото отпразнуване на юбилея. Папа Пий XII прослушва „Папският марш“ на запис и емоционално заявява: „Я, каква сериозна, многозвучна и религиозно насочена музика, с многократно по-високи качества от стария химн, звучащ ми поскоро на валс. Обявявам този марш за официален химн на папата и на ватиканската държава. На 24 май 1950 г. при отваряне на Светите порти папската гвардейска капела, съставена от 70 музиканти и 16 барабанисти (на снимката) изпълнява за първи път тържествения Marche pontificale, който този месец навършва 60 години (1950-2010).

„Папският марш“ стана официален химн на папата и на ватиканската държава, който се изпълнява, когато папата се появява на външната ложа на базиликата „Свети Петър“, за да поздравява и даде благослова „Urbí et orbí“ (Към града и света), когато папата приема чуждестранни ръководители и когато тръгва за чужбина и се връща от чужбина.

Петър КОЧУМОВ

ЮАР

Стартира католическият сайт за световното по футбол

Вече е достъпен интернет сайтът

www.churchontheball.com на Бюрото за социални комуникации на Епископската конференция на Католическата църква в Южна Африка за световното първенство по футбол. „Целта на сайта не е само да информира запалняковците, а най-вече да даде възможност за диалог с Църквата в Южна Африка и да покаже изключителната й работа в помощ на най-бедните и нуждаещите се“, заяви френският журналист Антоан Субрие, отговарящ за сайта. След време ще бъде активиран и виртуален параклис, в който запалняковците ще могат да „запалят“ виртуална свещ за своя предпочитан отбор. Един от най-важните аспекти на тази електронна страница е да засили чувствителността на футболните фенове и вярващите към драмата на трафика с хора и сексуалната експлоатация на малолетни. Църквата в Южна Африка вече обяви тревога по този въпрос, тъй като във връзка със световното първенство местни и чужди престъпни организации вече изпращат в страната хиляди проститутки, сред които и малолетни. „Опасяваме се, че трафикът на жени и деца по време на първенството значително ще се увеличи“, допълва сестра Мелани О'Конър, ръководител на Бюрото за борба с трафика на хора към епископската конференция.

По Радио ВАТИКАН

Бразилската Майка Тереза загина в Хаити



След катастрофалното земетресение в Хаити на 12 януари 2010 г. световните агенции предадоха тъжната вест: „Латинска Америка скърби, Бразилия е в траур!“ Загина най-известната жена в Бразилия и Латинска Америка проф. д-р Зилда Арнс Ньойман, смятана за бразилската Майка Тереза и приживе

почитана като светица.

Зилда Арнс е от германски произход. Нейните прадеди се преселват през XIX в. в Бразилия. Тук голямата благочестива католическа фамилия израства и днес нейни членове заемат важни държавни, политически и религиозни постове и се ползват с огромен авторитет в цяла Бразилия. Д-р Зилда Ньойман е 12-ото от 13-те деца на семейството; пет от тях са духовници - три монахини и двама свещеници францисканци, единият от които е кардинал Пауло Евариисто Арнс Ньойман. Зилда ражда шест деца, едно от тях умира като кърмаче. Съпругът ѝ умира на 47 години. Тя сама отглежда тримата синове и двете дъщери, като им осигурява желаното образование и католическо възпитание. Д-р Зилда Ньойман постъпва в мирския францискански орден и много активно участва в благотворителни дейности на Католическата църква. По поръчение на Църквата тя основава голяма фондация „Детски пасторал“. Фондацията е под ръководството на Католичес-

ката църква, има държавно участие и обхваща забавачници, детски градини, детски ясли, сиропиталища за изоставени, болни и бедни деца. В продължение на няколко години Зилда създава широка мрежа от такива заведения в цяла Бразилия - над 25 хиляди за повече от 20 милиона деца. В тази дейност са включени над 2 млн. доброволци, от които 92 процента са жени. Тя успява да намали детската смъртност в Бразилия от 127 на хиляда до 28 на хиляда. Подобни фондации „Детски пасторал“ Зилда изгражда в почти всички страни на Латинска Америка. В Хаити тя също е основала „Детски пасторал“ и на 12 януари 2010 г. е била на проверка в столицата на страната Порт-о-Пренс.

Нейният племенник сенаторът Флавио Арнс Ньойман разказва: „На 12 януари 2010 г. д-р Зилда Ньойман изнася лекция в една черква пред над 1000 богомолци. След лекцията тя разговаря със свещеник в ъгъла на храма и изведнъж земята се разтърсва и част от покрива пада вър-

ху главата ѝ. Зилда загина на място, а свещеникът по чудо се спасява. В храма загинал още петнадесет свещеници и много богомолци.“

Архиепископът на Сао Пауло кардинал Одило Шерер казва: „Д-р Зилда Ньойман е най-известната жена на Бразилия, наричана Майка Тереза и приживе тачена като светица. Докато легендарният бразилски футболист Пеле е кумир за мъжете, д-р Зилда е образец и идол на жените и мъжете не само в Бразилия, а в цяла Латинска Америка!“

Нейният брат кардинал Паоло Евариисто Арнс Ньойман заяви: „Тя загина ненадейно, но бе щастлива, защото умря при достойно изпълнение на божествената си мисия, която бе нейният живот и нейната вяра!“

Веска КОЧУМОВА
(По материали на чуждестранния печат)

12 ИСТИНА
VERITAS
Брой 5 (1438)
май 2010 г.

Хонконг

През нощта срещу Великден в различни енории на Хонконг три хиляди възрастни получиха кръщението. В своето пастирско послание монс. Джон Тонг посочва, че тази година броят на новокръстените е рекорден - три хиляди. „С благословията на Бог - пише епископът - диоцезът на Хонконг се радва за кръщението

Църквата прие три хиляди нови християни

на повече от три хиляди възрастни. От името на диоцеза бих се обърнал към новите кръстени с „Добре дошли“ в нашето католическо семейство.“

Епископът вече се е срещал с новите католици по време на катехумената и насрочи с тях благодарствена литургия за Петдесетница. В посланието

си монс. Тонг благодари и на 1000 училища по катехизис в целия диоцез, и на 580 катехисти доброволци. „Те - обяснява прелатът - жертват своето време и енергия за разпространение на вярата.“ „Мисията да се водят други към познаването с Исус е най-важният християнски ангажимент“, заяви монс. Тонг и за-

това покани „нови и стари католици“ да изучават катехизиса на Църквата за „разпространение на Евангелието във все по-широки пространства и за даване на по-широко свидетелство на вярата“. Католиците в Хонконг са повече от 350 хиляди при население от 6,8 милиона.

По Радио ВАТИКАН